

หนังสือ คำศัพท์

ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และการมีสำนึกต่อสังคม เพื่อต้านการทุจริตอย่างยั่งยืน

หนังสือ คำศัพท์

ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
และการมีสำนึกต่อสังคม เพื่อต้านการทุจริตอย่างยั่งยืน

แปลจาก Integrity Glossary

หนังสือ

คำศัพท์

ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และการมีสำนึกต่อสังคม เพื่อดำเนินการทุจริตอย่างยั่งยืน

แปลจาก *Integrity Glossary*

จัดทำโดย Ellen Goldberg Integrity Action ประเทศอังกฤษ

ISBN	978-974-680-427-1
พิมพ์ครั้งที่ 1	ตุลาคม 2561
จัดแปลและพิมพ์	โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สำนักงานประเทศไทย (United Nations Development Programme in Thailand) อาคารสหประชาชาติ ชั้น 12 ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร 10200 โทรศัพท์: +66 (0) 2304-9191 โทรสาร: +66 (0) 2280-0556 ทวิตเตอร์: @UNDPThailand เฟสบุ๊ก: @UNDPThailand

หนังสือคำศัพท์เล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Advancing Anti-Corruption Efforts in Thailand – A Multifaceted Approach (AAA) ภายใต้การดำเนินงานของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สำนักงานประเทศไทย

ความคิดเห็นที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ เป็นการ
จัดแปลจากต้นฉบับซึ่งจัดทำขึ้นโดยอิสระจากองค์กร
Integrity Action การจัดแปลและพิมพ์หนังสือเล่มนี้
ไม่จำเป็นต้องสะท้อนความคิดเห็นขององค์กร
สหประชาชาติ หรือของสำนักงานโครงการพัฒนา
แห่งสหประชาชาติแต่อย่างใด

หนังสือคำศัพท์ของแผนกส่งเสริมธรรมาภิบาล
และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จัดแปลเพื่อส่งเสริม
การจัดการเรียนรู้ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และ
สำนึกต่อสังคม เพื่อต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ
อย่างยั่งยืน และจัดพิมพ์ขึ้นสำหรับหน่วยงานการศึกษา
โดยเฉพาะมหาวิทยาลัย และประชาสังคม รวมทั้ง
บุคคลทั่วไปที่สนใจ

ต้นฉบับภาษาอังกฤษ: Integrity Glossary
มีปรากฏอยู่เฉพาะในเว็บไซต์ <https://integrityaction.org/glossary> เท่านั้น โดยสำนักงานโครงการพัฒนา
แห่งสหประชาชาติได้รับอนุญาตจาก องค์กร Integrity
Action จัดแปลเป็นภาษาไทย เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ความนำ

คำว่า Integrity เป็นคำนามที่มีความหมายคาบเกี่ยวกับหลายๆ คำ ไม่สามารถแปลเป็นคำไทยได้ตรงกับความหมายที่แท้จริง คำนี้ได้ถูกบรรจุอยู่ในคู่มือจริยธรรม (Code of Ethics) ขององค์การระหว่างประเทศ ในฐานะที่เป็นค่านิยมหลัก หรือค่านิยมพื้นฐานในการสร้างธรรมาภิบาล สำหรับเจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานภายใต้หน่วยงานนั้นๆ หรือแม้กระทั่งหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยก็ได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันอยู่ในคู่มือประมวลจริยธรรม (โดยคู่มือนี้อาจเรียกชื่อแตกต่างกันไป) ลักษณะของ Integrity จึงเป็นสิ่งที่ฝังลึกในจิตใจของแต่ละคน ซึ่งจะสะท้อนไปสู่พฤติกรรมและการกระทำที่ถูกต้องของบุคคลไม่ว่าจะมีใครเห็นหรือไม่ก็ตาม

คำนี้ อาจเทียบเคียงกับคำไทยได้ว่า ความมีคุณธรรมจริยธรรม ความมีจรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์ ความซื่อตรง (ซึ่งก็ยังไม่ครอบคลุมความหมายที่แท้จริง หรือสามารถทำความเข้าใจให้ตรงกันได้โดยง่าย) หากท่านซึ่งเป็นผู้ที่ได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ อาจทำการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และเผยแพร่โดยทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผู้จัดทำขอขอบคุณบุคคลต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องของคำศัพท์ โดยหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์และมีส่วนในการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในเบื้องต้น สำหรับกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหา และมีบทบาทในการร่วมด้านการทุจริตทุกรูปแบบภายใต้ระบบโครงสร้างของสังคมไทย และหวังว่าจะได้ปรับปรุงแก้ไขคำอธิบายต่างๆ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ผู้จัดทำ

คำนำโดย เอลเลน โกลด์เบิร์ก

ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม

ตั้งแต่ปี ค.ศ.2003 เราได้ทำงานเพื่อผลักดันประเด็นคุณธรรมจริยธรรม โดยเน้นสนับสนุนการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในประเทศหลังความขัดแย้ง โดยการสอน ครูโรงเรียน นักวิชาการ รวมถึงฝึกอบรมให้กับกลุ่มอื่นๆ อาทิ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อเป็นการสนับสนุนการสอน และฝึกอบรม เราจัดทำ และเผยแพร่อภิธานศัพท์ด้านคุณธรรมจริยธรรมชุดนี้ ในปี ค.ศ.2014

เราขอขอบคุณผู้ร่วมเขียนอภิธานศัพท์ชุดนี้ ได้แก่ ริชาร์ด ฮอลโลเวย์ ผู้ร่าง เนื้อหาส่วนใหญ่ของอภิธานศัพท์ จอย ซอนเดอร์ส (อดีตผู้บริหาร Integrity Action) และ มาจัต โดวานี สำหรับการสนับสนุนด้านการบริหารงาน เจ้าหน้าที่ของ Integrity Action และสมาชิกเครือข่ายการศึกษาด้านจริยธรรม (Integrity Education Network) ที่มีส่วนร่วม สนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะต่ออภิธานศัพท์ชุดนี้ นอกจากนี้ เครือข่ายฯ ได้แลกเปลี่ยน มุมมองและข้อท้าทายจากประสบการณ์ในท้องถิ่นซึ่ง จากการดำเนินงานด้านการเสริม สร้างคุณธรรมจริยธรรมในประเทศซึ่งองค์กรในเครือข่ายฯ ดำเนินงานอยู่

อภิธานศัพท์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้รับการพัฒนาขึ้นสำหรับนักศึกษาระดับ มหาวิทยาลัย และผู้ประกอบการรุ่นใหม่ แม้ผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชน (และผู้ใหญ่) ก็สามารถใช้ประโยชน์จากอภิธานศัพท์ชุดนี้ได้ Integrity Action มีความภูมิใจอย่างยิ่งที่ อภิธานศัพท์ชุดนี้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

เรายังสนับสนุนให้ท่านผู้อ่านติดต่อเราหากท่านมีข้อเสนอแนะ ขอปรับปรุง หรือ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้อภิธานศัพท์ชุดนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย และสะดวกต่อการใช้ โดยเฉพาะในกลุ่มคนซึ่งมีความกระตือรือร้นที่จะสร้างสังคม อันอุดมไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

เอลเลน โกลด์เบิร์ก

บรรณาธิการ

A-Z

Abuse (v.)

ละเมิด/กระทำหรือปฏิบัติในทางที่ผิด (ก.) การใช้อำนาจและหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้อง (เช่น เกี่ยวข้องกับสัญญาหน้าที่ หรือ ตำแหน่ง)

Abuse (n.)

การใช้ในทางที่ผิด (น.) การใช้ประโยชน์ หรือการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อหน่วยงาน หรือต่อบุคคล โดยมักปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ทั้งนี้เพื่อหวังผลประโยชน์ที่ไม่ควรได้

Abuse of Function (n.)

การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ (น.) การที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพนักงานเอกชนปฏิบัติหน้าที่อย่างผิด กฎ ระเบียบ ขององค์กรและกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังประโยชน์ที่ไม่ควรได้สำหรับตนเอง

Abuse of Power (n.)

การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ (น.) การใช้อำนาจหน้าที่ (ตำแหน่ง) กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นผลเสียต่องานตามอำนาจหน้าที่

Access to Information

การเข้าถึงข้อมูล การที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จัดเก็บโดยหน่วยงานต่างๆ (โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ) ได้อย่างสะดวกและถูกต้องตามกฎหมาย ถ้าไม่มีข้อห้ามทางกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูล โดยมักได้รับการสนับสนุนโดย ‘กฎหมายเสรีภาพด้านข้อมูลข่าวสาร’ (พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ)

Accountability

ภาระความรับผิดชอบ เป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม (Integrity) ซึ่งเชื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถตรวจสอบการกระทำของเราว่าได้ในสิ่งที่เราบอกว่าเราทำ หรือควรทำอย่างไรที่ได้ออกไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นสถานะที่พร้อมจะได้รับการตรวจสอบตลอดเวลา โดยถือเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ หรือลูกจ้าง ยกตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผู้จัดการ และนักวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้รับบริการ ลูกค้า คนใช้ สาธารณชน เป็นต้น นอกจากนี้ในบางกลุ่มถือเป็นการมีความรับผิดชอบต่อกันและกัน โดยหน้าที่ เช่น ระหว่างครูกับนักเรียนที่ต่างก็ต้องมีความรับผิดชอบและเกี่ยวข้องกันและพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบซึ่งกันและกันตามหน้าที่ของตนในการเรียนการสอน ทั้งนี้ ระบบคุณธรรมจริยธรรมภายในประเทศ (National Integrity system – NIS) อาจแยกความรับผิดชอบออกเป็นสามรูปแบบคือ ความรับผิดชอบแนวราบ ความรับผิดชอบแนวตั้ง และความรับผิดชอบแนวทแยงโดยทั้งสามรูปแบบต่างก็มีความสำคัญในการทำให้ระบบคุณธรรมจริยธรรมภายในประเทศ (NIS) ดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม โดยถือเป็นการทดสอบว่า ความเปิดกว้างของสังคมในรูปแบบเสรีประชาธิปไตย จะมีผลให้ความรับผิดชอบทั้งสามรูปแบบสามารถดำเนินงานได้ดีเพียงใด โดยความรับผิดชอบนี้ มักกระทำควบคู่ไปกับความโปร่งใส (Transparency)

Action Learning

การเรียนรู้จากการปฏิบัติ เป็นกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งบุคคลทำงานและเรียนรู้ไปพร้อมกับการเผชิญสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และจัดการแก้ไขตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น ผู้เรียนได้รับความรู้ผ่านการกระทำและการฝึกปฏิบัติแทนที่จะเป็นการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (เช่น การบรรยาย การอ่าน เป็นต้น) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจึงเป็นมากกว่าการแก้ไขปัญหเชิงทฤษฎีโดยเรียนรู้ผ่านปัญหาที่เกิดขึ้นและต้องผ่านการทดลองใช้หลักการในสถานการณ์จริง นอกห้องเรียน เพื่อสังเกต คิด วิเคราะห์ ให้ได้มาซึ่งวิธีการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์อันเป็นที่น่าพอใจ และประเมินหลักการเหล่านั้นด้วยผลที่ได้รับอีกครั้ง การเรียนรู้จากการปฏิบัติ มักต้องใช้เครื่องมือ และวิธีการต่างๆ เพื่อให้ครบวงจรแห่งการเรียนรู้

Activist

นักเคลื่อนไหว: ผู้ซึ่งมักเป็นผู้นำในการมีส่วนร่วม และ/หรือผลักดันประเด็นปัญหาต่างๆ ให้ประจักษ์แก่สังคม ทั้งนี้เพื่อกดดันให้ผู้มีอำนาจรับผิดชอบในประเด็นปัญหานั้นๆ ต้องแก้ไขหรือนำไปดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำประเด็นปัญหานั้นเข้าสู่กระบวนการเชิงนโยบาย (ที่มักเกี่ยวกับสังคมและการเมือง และสาธารณะ) อย่างจริงจัง และกระตือรือร้น (passionately) โดยระดมการสนับสนุนในประเด็นดังกล่าว การเข้าร่วมในการรณรงค์ หรือการลงสมัครเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรภาครัฐ เป็นต้น

Administrative Accountability

ความรับผิดชอบทางการบริหาร: ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหาร และกฎหมายให้สอดคล้องกับแนวทาง และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย ควบคู่ไปกับการรักษาคุณธรรมจริยธรรม และยึดมั่นในข้อกฎหมาย และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

Administrative Corruption

การทุจริตในระบบราชการ: คือการทุจริตที่เกิดขึ้นในระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถทำงานตามหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การทุจริตลักษณะนี้เป็นอุปสรรคสำคัญในการปฏิรูปการบริหารจัดการตามแนวทางธรรมาภิบาล

Administrative Due Process

การบริหารที่ยึดข้อกฎหมาย กฎเกณฑ์ และข้อกำหนด เพื่อให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในแนวปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานรัฐไม่สามารถเพิกเฉยต่อสิทธิโดยรวม (Public's rights) ไม่สามารถใช้อำนาจหน้าที่ได้ตามอำเภอใจ หรือใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด

Administrative Ethics

จริยธรรมการบริหารภาครัฐ: คำศัพท์ที่ใช้เรียกจริยธรรมซึ่งนำมาปรับใช้ในการจัดการภาครัฐ (หมายถึงความรวมถึงคุณธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย)

Affective Learning

การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย: หนึ่งในสามประเภทหลักของการเรียนรู้ ตามแนวคิดของ เบนจามิน บลูม โดยอีกสองประเภท ได้แก่ พุทธิพิสัย และด้านพฤติกรรม หรือที่เรียกว่าการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย โดยการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย คือผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้รับผลกระทบโดยตรงจากการทุจริต หรือการบริหารจัดการมิชอบ เพื่อให้เกิดการเข้าใจความรู้สึก และ/หรือ สภาพอารมณ์ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ได้รับผลกระทบ การเรียนรู้ลักษณะนี้ยังอาจหมายถึงการเรียนรู้จากเรื่องราว ภาพยนตร์ สถานการณ์ หรือเครื่องมือ (ในสื่อต่างๆ) ซึ่งกระตุ้นให้เกิดการตอบโต้ทางอารมณ์ ซึ่งทำให้เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของผู้ได้รับผลกระทบ

Agency Costs

ต้นทุนตัวแทนหรือนายหน้า: ต้นทุนอันเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวการ-ตัวแทน (principal-agent) เมื่อตัวแทน (นายหน้า) ได้รับค่าตอบแทนในการกระทำการในนามของตัวการ ต้นทุนเหล่านี้เป็นแรงจูงใจ มีการปรับผลประโยชน์ของผู้ให้และผู้รับให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทั้งสองฝ่าย และปรับให้ผลประโยชน์ของตัวแทนและตัวการอยู่ในแนวทางเดียวกัน ตัวอย่างของต้นทุนตัวแทน เช่น ค่าตอบแทน เงินโบนัส สิทธิในการซื้อหุ้น ส่วนต่างหรือเปอร์เซ็นต์ในการซื้อขาย เป็นต้น

Agency Problem

ปัญหาตัวแทน/นายหน้า ความขัดกันของผลประโยชน์อันเกิดจากความสัมพันธ์ของตัวการ-ตัวแทน เมื่อผลประโยชน์ของตัวแทน ไม่ตรงกับผลประโยชน์ของตัวการ

Agency Theory

ทฤษฎีตัวแทน: ทฤษฎีที่เน้นเกี่ยวกับ ปัญหาตัวแทน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวการและตัวแทน

Agent

ตัวแทน: ผู้ซึ่งกระทำการแทน หรือกระทำในนามของบุคคลอื่น ในบางกรณี อาจใช้คำว่านายหน้า

Aggrieved

โกรธหรือไม่เป็นสุข เนื่องจากได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือเข้าใจไปว่าได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

Alignment

ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่องค์กรมุ่งหมาย และ/หรือ กล่าวว่าจะทำ กับสิ่งที่องค์กรได้ทำจริง หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมซึ่งองค์กรเห็นว่าสำคัญ กับความประพฤติที่แท้จริงขององค์กร อาจอธิบายได้ว่าเป็น “องค์รวมขององค์กร” กล่าวคือองค์กรมีจุดเน้นอันเป็นเป้าประสงค์รวมขององค์กร จากนั้นหน่วยต่างๆ “รวมตัว” “เรียงตัว” เข้าเป็นองค์รวม โดยแต่ละส่วนดำเนินงานสู่จุดมุ่งหมาย ผู้บริหารและพนักงานแสดงพฤติกรรมซึ่งเอื้อให้องค์กรเติบโต ในอีกความหมายหนึ่ง หมายถึงขอบเขตซึ่งองค์กรสามารถประสานกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้องค์ประกอบที่หลากหลายขององค์กรแสดงจุดรวมประสานงานและทำงานร่วมกันตามยุทธศาสตร์อย่างไม่มีข้อติดขัด และบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร

Anti-Corruption Agency

หน่วยงานต่อต้านการทุจริต: หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการต่อต้านการทุจริต โดยอาจเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานตำรวจ หรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ หรืออาจเป็นหน่วยงานซึ่งขึ้นตรงกับหน่วยงานภาครัฐบางหน่วยงาน รวมไปถึงองค์กรอิสระต่างๆ

Apolitical

ความเพิกเฉยทางการเมือง โดยการแสดงออกว่า ไม่สนใจในการเมือง หรือมีแนวทางที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ เช่น การเลือกตั้ง หรือพฤติกรรมทางการเมืองอื่นๆ และไม่เข้าร่วมกลุ่มกับพรรคการเมืองใดๆ

Appeal

การอุทธรณ์: การยื่นข้อเรียกร้องอย่างเป็นทางการถึงความถูกต้องของคำตัดสินโดยผู้มีอำนาจเป็นประธาน ซึ่งการอุทธรณ์มักอยู่ในรูปคณะกรรมการ

Appoint

แต่งตั้ง: การมอบหมายหรือเลือกบุคคลให้ปฏิบัติงาน

Assumptions

สมมติฐาน: ในบริบทนี้ หมายถึงการตัดสินใจบนพื้นฐานของความจริงอันเป็นที่ยอมรับ เมื่อไม่มีหลักฐานพิสูจน์ความจริง เป็นแนวทางที่เป็นปัญหา การยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ควรมีหลักฐานเชิงประจักษ์เสมอ

Audit

การตรวจสอบบัญชี: การตรวจสอบโดยไม่ลำเอียง การประเมินและตรวจสอบงบการเงิน บัญชี และสถานการณ์ทางการเงินโดยทั่วไปของบุคคลหรือองค์กร

Bias

อคติ ประกอบด้วย ความลำเอียง 4 ประการ คือ ความลำเอียงเพราะชอบ ลำเอียงเพราะโกรธเกลียด ลำเอียงเพราะหลง(งมงาย) และลำเอียงเพราะกลัว เช่น ความโปรดปรานบุคคลหนึ่ง หรือสิ่งหนึ่งมากกว่าอีกอย่างหนึ่ง ในแนวทางที่อาจพิจารณาได้ว่าอคติเหล่านี้จะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม

Benchmarking

เกณฑ์วัดมาตรฐาน: ศัพท์ที่ใช้เรียกการประเมินการดำเนินงานขององค์กร หรือการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ดี หรือแนวปฏิบัติที่ดีซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในองค์กรหรือการปฏิบัติงานในภาคส่วนเดียวกัน

Best Practice

แนวปฏิบัติที่ดีหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ: เทคนิค หรือระเบียบวิธีอันนำไปสู่ผลสำเร็จที่ต้องการ หรือผลสำเร็จที่ดีที่สุด ซึ่งพัฒนาจากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัย ในสถานการณ์ที่หลากหลายว่าเป็นแนวปฏิบัติซึ่งมีความเหมาะสมที่สุด และมีความโปร่งใสสูงสุด เป็นที่ยอมรับขององค์กร หรือภาคส่วนเดียวกัน

Beyond the Call of Duty

นอกเหนือหน้าที่: การปฏิบัติงานนอกเหนือจากที่กำหนดไว้

Black List (n.)

บัญชีดำ หรือบัญชีหมายหัว (น.): รายชื่อหน่วยงานซึ่งมักเป็นผู้จัดหาสินค้าและบริการ ที่ถูกบันทึกไว้ว่าเคยดำเนินการโดยขาดคุณธรรมจริยธรรม และไม่ควรถูกได้รับอนุมัติให้จัดหาสินค้าและบริการอีกในอนาคต

Blame

การกล่าวโทษ: การกล่าวหาความผิดให้กับบุคคลหนึ่งโดยอ้างว่าเป็นผู้รับผิดชอบต่อสถานการณ์ หรือเหตุการณ์หนึ่ง

Blat

ศัพท์ในภาษารัสเซีย ใช้อธิบายเครือข่ายส่วนตัวซึ่ง “หล้อลื่น” แนวทางสรรหาสินค้า บริการ หรือสิทธิพิเศษอื่นโดยมากเครือข่ายดังกล่าวหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ

Board of Trustees

คณะกรรมการผู้บริหาร: คณะกรรมการที่มาจาก การแต่งตั้ง หรือการเลือกตั้ง ซึ่งสนับสนุนและดูแลกิจการขององค์กรภาครัฐหรือเอกชน (เช่น มูลนิธิ หรือ องค์กรกุศล)

Bottom-Up Approach

แนวคิดล่างขึ้นบน: แนวคิดที่เน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของคนในระดับล่าง (หรือระดับปฏิบัติการ) เพื่อทำการปฏิรูป และการเปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่ร่วมมือกับภาครัฐ (แต่ไม่เสมอไป) อาจหมายถึงรูปแบบของภาวะผู้นำขององค์กร ซึ่งกระตุ้นให้ลูกจ้างหรือผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และการดำเนินงานขององค์กร

Boycott

การคว่ำบาตร: การถอนความสัมพันธ์ทางสังคมหรือทางการค้า เพื่อลงโทษหรือตัดค้าน อาทิ การไม่ซื้อสินค้าหรือไม่เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม

Bribery

การให้สินบน: การกระทำซึ่งเป็นการเสนอ ตกลงว่าจะให้ หรือรับประโยชน์ที่ไม่ควรได้ ทั้งที่จับต้องได้ (เช่น เงิน) และ/หรือ ไม่สามารถจับต้องได้ (เช่น บริการ) เพื่อแลกเปลี่ยนกับการปฏิบัติ หรือเสี่ยงไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือมีเจตนาที่จะใช้อิทธิพลเหนือบุคคลที่มีอำนาจชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่นั้น

Bribe Payers Index

ดัชนีการติดสินบน: ดัชนีซึ่งพัฒนาขึ้นโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดในการประเมินความน่าจะเป็นที่บริษัทส่งออกของกลุ่มประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่สุดในโลก จะเข้าไปข้องเกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ ดัชนีดังกล่าวเผยแพร่เป็นประจำตั้งแต่ปี ค.ศ.1999

Bureaucracy

ระบบราชการ: ระบบการบริหารงานภาครัฐที่การตัดสินใจที่สำคัญส่วนใหญ่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง (อาทิ ข้าราชการชำนาญการ) ซึ่งเป็นระบบที่มีกระบวนการจัดการที่ซับซ้อน

Case Story

เครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ ในรูปแบบของเรื่องราว ที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลว อันเป็นการฉายให้เห็นภาพประเด็นที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนหรือผู้เรียน โดยอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้น และให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น และวิเคราะห์ด้วยขั้นตอนที่แตกต่างกัน และผลที่ได้แตกต่างกัน โดยทั่วไปนักเรียนจะได้รับมอบหมายให้ดำเนินเรื่องราว หยุดเพื่อพิจารณาในจุดต่างๆ และถูกถามให้สะท้อนความคิดเห็นหรือตอบคำถาม

Case Study

กรณีศึกษา: กรณีศึกษาใช้ในการสอนเพื่อถ่ายทอดเรื่องจริง หรือเรื่องสมมติเกี่ยวกับองค์กร บุคคล หรือสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ และการเรียนรู้ กรณีศึกษามักนำไปสู่จุดตัดสินใจที่ใช้

สำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งกำหนดให้นักเรียนต้องวางระบบการตัดสินใจ หาทางออก หรือแนวทางในการปฏิบัติกรณีศึกษา มักใช้ในสถาบันศึกษาด้านธุรกิจ ด้านนโยบายสาธารณะ และการจัดการภาครัฐ กรณีศึกษาซึ่งปรับให้เหมาะสมกับวัย สถานการณ์ ซึ่งสามารถนำมาใช้สอนกลุ่มนักเรียนมัธยม และผู้ใหญ่ได้

Checks and Balances การตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ: กฎเกณฑ์ และกระบวนการซึ่งประกอบด้วยระบบ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมโดยไม่มีบุคคล หรือหน่วยหนึ่งหน่วยใดมีอำนาจเบ็ดเสร็จในหน่วยธุรกิจนั้น ทุกหน่วยจะถูกตรวจสอบโดยหน่วยอื่นในทุกด้าน อาทิ ดำเนินงานอย่างถูกต้อง และถูกกฎหมาย เป็นต้น

Citizen Engagement การรวมตัวภาคพลเมือง: การรวมตัวของประชาชนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ โดยการมีส่วนร่วมของพลเมืองมีหลากหลายรูปแบบ ศัพท์นี้ใช้อธิบายชุดของนโยบายซึ่งเปิดโอกาสให้พลเมืองมีส่วนร่วมในกิจการของรัฐได้งายขึ้น นโยบายการมีส่วนร่วมของพลเมืองของธนาคารโลกประจำปี ค.ศ. 2014 แบ่งการมีส่วนร่วมของพลเมืองออกเป็น 4 ประเภท ตามแนวทางในการมีส่วนร่วม ได้แก่ (ก) การร้องเรียน (ข) การติดตามตรวจสอบ (ค) การเสนอแนะ (ง) วัดความพึงพอใจ ทั้งนี้ วาระซึ่งพลเมืองจะเข้ามีส่วนร่วมจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจ อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่าแนวคิดด้านการมีส่วนร่วมดังกล่าวไม่อาจเกิดขึ้นได้ในทุกรณี

Citizen Monitoring with an Integrity Approach กิจกรรมซึ่งชุมชนถูกกำหนดโดยกระบวนการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภาระความรับผิดชอบ ความโปร่งใส และประสิทธิภาพของโครงการเพื่อการพัฒนา และการให้บริการในชุมชน ข้อมูลดังกล่าวจะใช้

เพื่อระบุปัญหา การติดตามผล และอื่นๆ และผลส่งย้อนกลับไปยังผู้เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในการเสนอ และดำเนินการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

Citizen Participation

การมีส่วนร่วมของพลเมือง: การมีส่วนร่วมของพลเมืองในกิจกรรมที่หลากหลาย ด้านการจัดการภาครัฐ และการออกนโยบาย ได้แก่ การกำหนดระดับการให้บริการภาครัฐ การจัดลำดับความสำคัญของงบประมาณ และเกณฑ์การยอมรับโครงการก่อสร้างสาธารณะ ทั้งนี้ เพื่อปรับให้แผนงานภาครัฐเป็นไปตามความต้องการของชุมชน สร้างแรงสนับสนุนจากสาธารณชน และเสริมสร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกลุ่มเพื่อนบ้าน และในสังคม*

Civil Society Organisation (CSO)

องค์กรภาคประชาสังคม: องค์กรทางสังคมซึ่งมักมีสมาชิก/ผู้มีส่วนร่วมเป็นพลเมืองหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน (หรือมีเป้าหมายบางอย่างร่วมกัน) ซึ่งองค์กรจะจัดตั้งขึ้นร่วมกัน เพื่อผลักดันประเด็นอันเป็นผลประโยชน์ของชุมชนของตนเอง

Clarity

ความชัดเจน: มีความกระจ่าง ปะติดปะต่อกัน โปร่งใส

Clientelism

การเล่นพรรคเล่นพวก: ระบบที่ใช้อคติในการแบ่งผลประโยชน์ การแจกจ่ายสินค้าหรือบริการบางอย่างเพื่อแลกเปลี่ยนกับความภักดีทางการเมือง และการสนับสนุนจากผู้ได้รับบริการ (ความภักดีทางการบริหาร) หรือจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ มักเป็นผลประโยชน์ให้แก่บุคคลบางคน หรือบางกลุ่มเท่านั้น

Closing the Loop

การปิดวงจร: การปิดวงจรจะเกิดขึ้นเมื่อมีกระบวนการรับข้อติชม ซึ่งทำให้เกิดการตอบสนองอย่างเหมาะสม อาทิเช่น ผู้ได้รับบริการเห็นว่าการเข้าถึงข้อมูลเป็นที่น่าพอใจ หรือเมื่อมีการแก้ไขข้อร้องเรียนของพลเมือง ซึ่งมี

การสื่อสารแนวทางการแก้ปัญหากลับไปยังผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง ในบางกรณีสามารถใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุนกระบวนการนี้ได้ (การส่งข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์, สายด่วน, อีเมล, เว็บไซต์) แต่อาจไม่มีความจำเป็นในทุกกรณี เพราะเทคโนโลยีเพียงช่วยให้ติดตามการปิดวงจรทำได้ง่ายขึ้น

Code of Conduct

คู่มือจรรยาบรรณ: คู่มือที่เป็นหลักการอันประกอบไปด้วยกลุ่มของกฎซึ่งวางกรอบความรับผิดชอบ หรือแนวปฏิบัติด้านพฤติกรรมอันเหมาะสม สำหรับบุคคล กลุ่มคน หรือองค์กร

Code of Ethics

ประมวลจริยธรรม: แนวทางการประพฤติปฏิบัติอันเป็นกลางและเป็นเกณฑ์อ้างอิงสำหรับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อช่วยในการตัดสินใจตามหลักจริยธรรม ประมวลจริยธรรมช่วยให้วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณค่า และหลักการขององค์กรมีความชัดเจนขึ้น โดยสร้างความเชื่อมโยงกับมาตรฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ นอกจากนี้ ประมวลจริยธรรมสามารถใช้เป็นมาตรฐานความคาดหวังต่อพฤติกรรมของบุคคล และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร

Cognitive Learning

การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย: หนึ่งในสามประเภทหลักของการเรียนรู้ ตามแนวคิดของ เบนจามิน บลูม โดยการเรียนรู้ประเภทอื่นได้แก่ ทักษะพิสัย และจิตพิสัย การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยมีรากฐานมาจากข้อมูล การรับเอาความรู้ และการคิด ในบริบทที่เกี่ยวกับการทุจริตและคุณธรรม จริยธรรม การเรียนรู้ลักษณะนี้หมายรวมถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายท้องถิ่น ข้อกำหนด ประวัติศาสตร์ ทัศนคติทางสังคม และวัฒนธรรม

Collective Action

แนวร่วมปฏิบัติ/การกระทำรวมหมู่: การกระทำที่เกิดขึ้นจากกลุ่มบุคคล โดยอาจมีข้อริเริ่มร่วมกันของภาคส่วนที่แตกต่างกัน หรือหลายตัวแสดงในภาคส่วนเดียวกัน ซึ่งมุ่งประสานความพยายามในการผลักดันกฎหมาย นโยบาย เป็นต้น หรือเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

Collusion

การสมรู้ร่วมคิด: ความร่วมมืออันเป็นความลับ หรือ ผิดกฎหมาย อันมีจุดประสงค์เพื่อหลอกลวง เอาเปรียบ หรือสร้างประโยชน์หรือให้โทษแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

Community Integrity Building (CIB)

การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน: กระบวนการจัดการของชุมชน ซึ่งโดยมากนำโดยองค์กรไม่แสวงกำไร (NPOs) องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) หรือ องค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ซึ่งมีประเด็นหรือปัญหากับรัฐบาลท้องถิ่น และ/หรือ การจัดสรรบริการ ดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมากมักอาศัยความร่วมมือกับรัฐบาลท้องถิ่น การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน เป็นกระบวนการที่เริ่มโดยการกำหนดขอบเขต แวดล้อม แล้วจึงดำเนินงานให้พลเมืองและรัฐบาลท้องถิ่นเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีการดำเนินการติดตามตรวจสอบ การเก็บรวบรวมหลักฐาน การตั้งพลเมืองและผู้ดำเนินกิจกรรม ทั้งภาคธุรกิจและผู้ให้บริการต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ แล้วจึงปิดวงจรโดยการจัดให้มีการรับข้อมูลซึ่งสะท้อนกลับจากผู้มีส่วนได้เสียพร้อมกับการดำเนินแนวทางแก้ไขปัญหา ทั้งนี้กระบวนการ เครื่องมือ และ กลไกของ CIB เป็นส่วนหนึ่งของการมีภาระรับผิดชอบต่อสังคม แต่เน้นที่การหาทางออกให้ปัญหา และหาข้อสรุปรวบยอด เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียเกิดความพึงพอใจ ซึ่ง CIB มักได้รับผลเป็น Fix-rate (ร้อยละของปัญหาซึ่งระบุได้ว่าได้รับการแก้ไขอย่างเป็นที่น่าพอใจ ในความรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียหลัก) ระดับสูง

Competence

ขีดความสามารถ หรือสมรรถนะ: หนึ่งในองค์ประกอบหลักของคุณธรรมจริยธรรม สมรรถนะ หมายถึง ศักยภาพขององค์กรที่จะทำตามจุดประสงค์การปฏิบัติงาน และมีคุณภาพตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายใน และภายนอกองค์กร สมรรถนะยังหมายถึง การให้ลูกจ้างใช้ทักษะและความสามารถที่จำเป็นในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร สมรรถนะแสดงถึงความน่าเชื่อถือ และปรับให้แนวทางซึ่งองค์กรดำเนินกิจการ ‘พอดี’ กับความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย ในบริบทดังกล่าว สมรรถนะแสดงให้เห็นว่าองค์กรมีความ ‘เหมาะสมกับเป้าประสงค์ขององค์กร’ ในสภาพแวดล้อมซึ่งองค์กรดำเนินงานอยู่ การสร้างสมรรถนะจำเป็นต้องมีความสมดุลระหว่างทักษะด้านการบริหารงาน และทักษะด้านเทคนิค กับคุณลักษณะเฉพาะอื่นๆ

Competitive Differentiator

องค์กรซึ่งพยายามสร้างความสามารถในการแข่งขันขององค์กร โดยกำหนดให้สินค้า บริการ และแบรนด์ ขององค์กรแตกต่างไปจากองค์กรคู่แข่ง ในบริบทที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม องค์กรสามารถสร้างความแตกต่างจากองค์กรอื่น โดยเป็นที่ยอมรับว่าเป็นองค์กรซึ่งดำเนินงานโดยมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งตรงข้ามกับองค์กรอื่นซึ่งยินยอมให้มีการทุจริต

Compliance

การยอมปฏิบัติตาม: ดำเนินการโดยปฏิบัติตามข้อบังคับและแนวปฏิบัติทางกฎหมาย ข้อกำหนด ข้อเสนอแนะ นโยบายภายใน ระเบียบปฏิบัติ และสัญญา

Compliance Approach

แนวทางการปฏิบัติตามเกณฑ์: แนวทางการปฏิบัติตามเกณฑ์เน้นการลดการทุจริต และ/หรือ แก้ไขปัญหาคุณธรรมจริยธรรม หรือข้อท้าทายด้านจริยธรรม โดย

- อยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบ

- เน้นการบังคับใช้ และการปรับใช้กฎและระเบียบปฏิบัติเป็นหลัก
- เป็นระบบที่เป็นปฏิบัติ: ใช้การระบุตัว ประณาม และการดำเนินคดีตามกฎหมาย
- เน้นแก้ไขปัญหา
- ไม่เน้นการใช้ดุลพินิจ
- อาจริเริ่มโดยแนวทางแบบบนลงล่าง หรือล่างขึ้นบน
- ตรงข้ามกับแนวทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

Condescension

การทำท่าทีให้ความกรุณา: ทศนคติเชิงอุปถัมภ์ ถือว่าอยู่เหนือกว่า หรือการเหยียดหยาม

Confidentiality

การรักษาความลับ: ดุลยพินิจในการเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ

Conflict of Interest

ผลประโยชน์ทับซ้อน: ความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับความรับผิดชอบตามตำแหน่งทางราชการของบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่ได้รับความไว้วางใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการอาจมีความขัดกันของผลประโยชน์ แต่หลายกรณีไม่จำเป็นว่าจะถูกพิจารณาว่าขาดคุณสมบัติในการปฏิบัติงานเสมอไป ในขั้นแรก เจ้าหน้าที่/ข้าราชการต้องเปิดเผยประเด็นซึ่งเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ และให้ผู้ร่วมงานพิจารณาตามระเบียบปฏิบัติที่มีอยู่ ว่ามีการกระทำอันใดเข้าข่ายควรพิจารณาว่าขาดคุณสมบัติหรือไม่ หรือให้เจ้าหน้าที่/ข้าราชการรายงานนั้นดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติที่ได้กำหนดไว้ เนื่องด้วยมีข้อท้วงท้วงว่าจะปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นกลาง ตัวอย่างเช่น หากเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจขององค์กร ใช้อำนาจเพื่อเลื่อนชั้นให้ญาติหรือเพื่อน เพื่อให้บุคคลนั้นได้รับประโยชน์ การกระทำนี้สะท้อนถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ อย่างไรก็ตาม หากเจ้าหน้าที่คน

ดังกล่าวเพียงส่งชื่อญาติ หรือเพื่อน เข้าสู่การคัดสรรตาม กระบวนการและกฎหมายที่มีอยู่ โดยถอนชื่อตนเองออก จากคณะกรรมการคัดเลือก ก็อาจไม่ถือเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมอันเกี่ยวกับการขัดกันของผลประโยชน์

Constituency

กลุ่มเครือข่าย หมายถึง กลุ่มคน กลุ่มองค์กร กลุ่มหน่วยงาน หรือกลุ่มเครือข่าย ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่ได้จัดรวม เป็นกลุ่มเดียวกัน ประเภทเดียวกัน หรือพื้นที่เดียวกันหรือ อาจหมายถึง หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ให้บริการ

นอกจากนี้ ในระบบการเมืองการปกครอง Constituency จะหมายถึง กลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง (ซึ่งเป็นการนำคะแนนของเขตเลือกตั้งนั้นมารวมกันเพื่อกำหนดว่าใครจะเป็นผู้แทนของเขตนั้น)

Constructive Engagement

การปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์: กระบวนการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน (Community Integrity Building) ซึ่งมีการแบ่งปันข้อค้นพบ การระบุแนวทางแก้ไข ปัญหา เจรจาต่อรองกับผู้ดำเนินโครงการ เพื่อนำไปสู่ การแก้ปัญหา และผลักดันเปลี่ยนแปลง

Context Sensitivity

ความอ่อนไหวทางบริบท เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน (Community Integrity Building) ซึ่งเป็นการเรียนรู้บริบทและผู้มีส่วน ได้เสีย โดยการใช้การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย การมีส่วนร่วม ของชุมชน และการสร้างข้อมูลพื้นฐาน รวมถึงการวิเคราะห์ ผู้ที่อาจเป็นผู้บ่อนทำลาย (spoilers)

Corporate Social Responsibility (CSR)

ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ อาจกล่าวถึงสั้นๆ ว่า ความรับผิดชอบต่อธุรกิจ: พันธกรณีของบริษัท หรือ องค์กร ที่มีภาระความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานและการทำกิจกรรม โดยมี

จุดมุ่งหมายเพื่อบรรลุการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งไม่จำกัดเพียงด้านเศรษฐกิจ แต่รวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการ (ซึ่งด้านเหล่านี้มักเรียกว่า ESG – Environmental, Social and Governance Dimensions)

Corruption

การทุจริต (การฉ้อราษฎร์บังหลวง): การใช้อำนาจภาครัฐ หรืออำนาจที่ได้รับมอบหมายในทางที่ผิด เพื่อผลประโยชน์สำหรับเอกชน หรือผลประโยชน์ส่วนตัว อาจหมายถึง: สถานการณ์ซึ่งมีผู้ผูกขาด ซึ่งตัวการ (principal) ดำเนินการเป็นเอกเทศและประพฤติตนโดยไม่มีภาวะความรับผิดชอบ การทุจริตมักมีองค์ประกอบคือ มีการผูกขาดพร้อมกับการดำเนินงานเป็นเอกเทศ แต่ขาดภาวะความรับผิดชอบ (โรเบิร์ต คิลติการ์ด) หรืออาจหมายถึงการกระทำซึ่งทำโดยเจตนาที่จะเอื้อประโยชน์อันขัดกันกับหน้าที่ราชการ และสิทธิของผู้อื่น รวมไปถึงผลประโยชน์ทับซ้อนและการกระทำอันเป็นการทุจริต ได้แก่ การให้สินบน การใช้อำนาจบังคับ และการฉ้อฉล

(เพิ่ม) ในอดีต สังคมไทยเรียก Corruption ว่า “ฉ้อราษฎร์บังหลวง” คำว่า “ฉ้อราษฎร์” หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐเรียกรับผลประโยชน์ในทางที่มิชอบจากราษฎรผู้มาขอรับบริการ ส่วนคำว่า “บังหลวง” หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐกระทำการทุจริตต่อหน้าที่อันทำให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของแผ่นดิน หรือเกิดการใช้งบประมาณแผ่นดินไปในทางที่มิชอบ ทำให้เสียหายแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวม หรือทำให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้รับประโยชน์โดยมิชอบ คำที่มักใช้เมื่อเกิดสถานการณ์ของการฉ้อราษฎร์บังหลวง เช่น โกงกิน กินตามน้ำ กินทวนน้ำ ดิดสินบาทคาดสินบน เงินใต้โต๊ะ ค่าน้ำร้อนน้ำชา ส่วย รีดไถ จ่ายเบี้ยบำนาญทาง รั้วประมุข แบ่งเปอร์เซ็นต์ เก็บค่าต่ง เป็นต้น

การคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในภาครัฐ (Public Sector) มี 3 รูปแบบหลักๆ คือ

1. Grand Corruption (การคอร์รัปชันขนาดใหญ่) หมายถึง การทุจริตที่เกิดขึ้นในกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูง คือระดับการจัดทำนโยบาย โดยบิดเบือนนโยบาย หรือใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อผลประโยชน์ของตนเองผ่านการใช้ทรัพยากรส่วนรวม
2. Petty Corruption (การคอร์รัปชันขนาดเล็ก) หมายถึง การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐตั้งแต่ระดับกลางลงไปถึงระดับล่าง ที่มีหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายต่างๆ ได้ใช้อำนาจของตนบิดเบือนหรือลดประสิทธิภาพของการบริการสาธารณะในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพื่อหวังผลประโยชน์ในทางส่วนตัวบางประการ
3. Political corruption (การคอร์รัปชันทางการเมือง) หมายถึง การที่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ส่วนมากก็คือ นักการเมือง รวมถึงผู้ที่ครองอำนาจรัฐ ครอบงำและบิดเบือนให้นโยบาย องค์กรต่างๆ รวมถึงระเบียบกฎเกณฑ์อื่นๆ เป็นไปในทิศทางที่เอื้อให้เกิดการถ่ายเททรัพยากรสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อตนเองมากกว่าส่วนรวม

Corruption Perceptions Index (CPI)

ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน: ดัชนีที่เก็บรวบรวมคะแนนของ 180 ประเทศทั่วโลก (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2560) เพื่อวัดระดับภาพลักษณ์ของการทุจริตในภาครัฐ ดัชนีชี้ดำเนินงานโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International – TI) และเผยแพร่รายงาน CPI ทุกปี ดัชนีฯ คำนวณจากความรู้ของผู้มีความเข้าใจ และดัชนีอื่นตามที่กำหนดโดย TI

Cover up

ปกปิด (ปิดบัง): ความพยายามในการกีดกันไม่ให้บุคคลค้นพบความจริงเกี่ยวกับการกระทำผิด

Critical Insights

แนวทางในการเรียนรู้เชิงลึกซึ่งประกอบด้วย การตั้งคำถามต่อหลักการที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป และสมมติฐานในสาขาวิชาเฉพาะบนพื้นฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์ ยกตัวอย่างเช่น กำจัดการทุจริตให้หมดไปได้หรือไม่ นโยบาย ความอดทนเป็นศูนย์ (Zero Tolerance) หมายถึงอะไรในทางปฏิบัติ ทำไมการทุจริตจึงควบคุมได้ยาก การทุจริตทำงานอย่างไร การทุจริตมีด้านดีหรือไม่ ทำไมการปฏิรูปจำนวนมากจึงไม่ประสบความสำเร็จ ทำไมบางประเทศสามารถมีอัตราการเจริญเติบโตที่สูงได้ ในขณะที่มีการทุจริต

Cronyism

ระบบพวกพ้อง: การให้ประโยชน์ที่ไม่ควรได้ แก่กลุ่มพวกพ้อง โดยเฉพาะการแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจ โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติส่วนตัว ในทางปฏิบัติระบบพวกพ้องจึงตรงกันข้ามกับระบบคุณธรรม (Merit Principle)

(เพิ่ม) Cronyism เป็นหนึ่งในรูปแบบของการเล่นพรรคเล่นพวก (Favouritism) ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ (Patronage) รูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพรรคเล่นพวก ได้แก่ ระบบเครือญาติ หรือระบบวงศ์วานวานเครือ (Nepotism)

Cultural Diversity

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม: ลักษณะที่หลากหลายของสังคมมนุษย์ หรือวัฒนธรรม ในพื้นที่เฉพาะ หรือในภาพรวมทั่วโลก

Decentralisation

การกระจายอำนาจ: การกระจายอำนาจ เป็นที่เข้าใจทั่วไปว่าหมายถึงกระบวนการถ่ายโอนอำนาจ ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ และทรัพยากร จากรัฐบาลส่วนกลางไปสู่รัฐบาลท้องถิ่น และ/หรือ หน่วยงานที่ได้รับการกระจายอำนาจ ในทางปฏิบัติ การกระจายอำนาจเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดสมดุลระหว่างข้อเรียกร้องของกลุ่มชายขอบกับความต้องการของส่วนกลาง เมื่อกระทำโดยมีโครงสร้าง

ที่เหมาะสม การกระจายอำนาจจะจัดให้มีระบบการไกล่เกลี่ยประเด็นสำคัญ (อาทิ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และไม่สามารถแยกส่วนได้ของชาติ แนวทางในการดำรงรักษาผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาที่สอดคล้องประสาน และเท่าเทียมกัน การกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรมชาติ ความหลากหลาย และความสามารถในการปกครองตัวเองของท้องถิ่น)*

Decentralisation, Political

การกระจายอำนาจ, การเมือง: การกระจายอำนาจทางการเมืองที่มุ่งให้พลเมือง และผู้แทนจากการเลือกตั้งในท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารจัดการตนเองได้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจภาคสาธารณะในระดับท้องถิ่น การกระจายอำนาจลักษณะนี้เกี่ยวข้องกับการเมืองแบบพหุนิยม และการปกครองระบบผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ การกระจายอำนาจทำได้โดยการให้พลเมือง หรือผู้แทนมีพลังในการผลักดันในกระบวนการออกนโยบาย และการดำเนินนโยบายต่างๆ มากขึ้น*

Decision Tree

ต้นไม้การตัดสินใจ: เป็นตัวแบบที่เป็นเทคนิคในการวิเคราะห์ซึ่งเรียงเรียงแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปได้หลากหลายแนวทาง ซึ่งแต่ละแนวทางนำไปสู่ผลลัพธ์เฉพาะอย่าง ควบคู่กับการพิจารณาความเสี่ยงของแต่ละแนวทาง ตัวแบบต้นไม้การตัดสินใจเป็นเครื่องมือที่โดยมากใช้โดยผู้จัดการ หรือผู้ตัดสินใจในองค์กร

Delegation

การกระจายอำนาจภายใต้หลักการมอบอำนาจ: มอบหมายภารกิจหน้าที่ให้ผู้อื่น การมอบอำนาจหน้าที่ภาครัฐ (Government delegation) หมายถึง “การถ่ายโอนการตัดสินใจภาครัฐ และอำนาจฝ่ายบริหาร เพื่อมอบภารกิจหน้าที่ซึ่งมีรายละเอียดชัดเจน ให้กับองค์กรหรือบริษัท ซึ่งอาจอยู่ในความควบคุมทางอ้อมของภาครัฐ หรือเป็น

องค์การอิสระ การมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมากทำโดยรัฐบาลกลาง ไปสู่องค์กรกึ่งอิสระ ซึ่งไม่ได้ อยู่ในความควบคุมของภาครัฐอย่างเบ็ดเสร็จ แต่มีภาระ ความรับผิดชอบในทางกฎหมายต่อภาครัฐ*

Democracy

ประชาธิปไตย: ระบบการปกครอง ซึ่งผู้คนมีสิทธิในการ เลือกผู้นำของตนโดยกระบวนการ เช่น การเลือกตั้งอิสระ (free election) การแสดงออกซึ่งความต้องการ ข้อห่วง กังวล และประเด็นสำคัญสูงสุด และในหลายกรณีสามารถ เลือกบุคคลเพื่อเป็นผู้แทนในระดับท้องถิ่น ระดับรัฐ/จังหวัด และระดับชาติ ประชาธิปไตยเป็นระบบที่ปกครองโดยเสียงข้างมาก ในขณะที่ต้องคุ้มครองสิทธิของเสียงส่วนน้อย

Democratic Elections

การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย: กระบวนการ ซึ่งผู้ลงทะเบียนเป็นผู้เลือกตั้งในประเทศหนึ่ง ได้รับโอกาส ในการเลือกผู้ที่จะเป็นตัวแทนในรัฐสภา (หรือขององค์กร นิติบัญญัติอื่น) ของประเทศ โดยมีการเลือกตั้งเป็นห้วง เวลาสม่ำเสมอที่กำหนดโดยกฎหมาย มีหลายวิธีที่ผล การเลือกตั้งจะถูกล้มล้าง แต่การเลือกตั้งจะเป็นไปตาม ระบอบประชาธิปไตยก็ต่อเมื่อมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ผู้แพ้ และผู้ชนะ ยอมรับผลการเลือกตั้ง
- กระบวนการจัดการเลือกตั้งมีความเป็นกลาง และเป็นธรรม
- ไม่มีการใช้ความรุนแรง และปราศจากการข่มขู่ ในระหว่างการเลือกตั้ง
- พลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
- ผู้จัดการเลือกตั้งมีความเป็นมืออาชีพ ในการจัดตั้งคูหาเลือกตั้ง การนับคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น
- การประกาศผลการเลือกตั้งเป็นไปอย่างเปิดเผย

- ความสม่ำเสมอในการจัดการเลือกตั้งตามห่วงโซา
ซึ่งกำหนดโดยกฎหมาย
- การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม ในการเสนอชื่อผู้ลง
สมัครรับเลือกตั้ง การควบคุมรายจ่ายในการจัดการ
เลือกตั้ง
- เป็นไปตามระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดการเลือกตั้ง
ตามห่วงโซาที่กำหนดในกฎหมาย
- ความโปร่งใสในการนับคะแนนเสียงเลือกตั้ง
การประกาศผล และการเผยแพร่ผลการเลือกตั้ง

Denying Rights

การตัดสิทธิ: การกระทำอันเป็นการขัดขวางหรือยับยั้ง
ไม่ให้บุคคลได้เข้าถึงสิทธิมนุษยชน สิทธิทางสังคม หรือ
สิทธิด้านอื่นๆ

Devolution

การกระจายอำนาจภายใต้หลักการโอนอำนาจ:
การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจทางการเงิน และการบริหาร
จัดการ ให้กับรัฐบาลท้องถิ่น การกระจายอำนาจมักถ่าย
โอนความรับผิดชอบในการจัดหาบริการให้กับเทศบาล
ซึ่งจัดการเลือกตั้งเทศมนตรีและคณะมนตรีของตนเอง สร้าง
รายได้ของตัวเอง และมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจลงทุน
ในระบบการกระจายอำนาจ รัฐบาลท้องถิ่นมีเขตท้องที่
ซึ่งกำหนดโดยกฎหมายอย่างชัดเจน และเป็นเขตที่รัฐบาล
ท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

Diagonal Accountability

ภาระความรับผิดชอบแนวทแยง: ในระบบคุณธรรม
แห่งชาติ (NIS) ภาระความรับผิดชอบแนวทแยง เป็นอาณา
บริเวณตรงกลางระหว่างภาระความรับผิดชอบแนวตั้ง
และแนวราบ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงการ
มีส่วนร่วมโดยตรงของภาคพลเมืองกับหน่วยงานภาครัฐ
ที่มีภาระความรับผิดชอบในแนวราบหรือระดับเดียวกัน
เช่น พลเมืองของประเทศนั้นอาจสามารถติดต่อกับ

ผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบหรือผลักดันให้เกิด
มาตรการการดำเนินงานของภาครัฐที่ดีขึ้น ด้วยระบบนี้
พลเมืองสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการออก
นโยบาย การจัดทำงบประมาณ การติดตามค่าใช้จ่าย
ภาครัฐ และกิจกรรมที่คล้ายคลึงอื่นๆ ภาวะความรับผิดชอบ
แนวทแยงเป็นจุดกำเนิดของข้อเสนอต่างๆ จากภาค
พลเมืองต่อหน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะในช่วง 20 ปี
ที่ผ่านมา

Diplomacy

การทูต: ทักษะในการจัดการการเจรจาต่อรอง การจัดการ
ความสัมพันธ์กับบุคคล เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลนั้นไม่มีเจตนา
ร้าย หรือมีเจตนาร้ายเพียงเล็กน้อย

Disclosure

การเปิดเผยข้อมูล: การปล่อยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การกระทำ
หรือเหตุการณ์ที่มีการเปิดเผยข้อมูลไปสู่กลุ่มบุคคลที่สาม
หรือผู้สาธารณะ

Discretion

ดุลยพินิจ: การพินิจพิจารณาที่อยู่ภายใต้อำนาจในการ
ตัดสินใจ

Disrespect

การดูหมิ่น: คำพูด ข้อความ หรือพฤติกรรมที่ปราศจาก
ความเคารพ หรือมารยาท

Distortion of Information

การบิดเบือนข้อมูล: การแถลงข้อมูลที่เป็นเท็จ หรือให้
ข้อมูลที่ทำให้เข้าใจผิด

Double Dipping

วลีที่ใช้เรียกแนวปฏิบัติในการรับเงินทุนมากกว่าสองแห่ง
ขึ้นไป ซึ่งหนึ่งในนั้นเป็นเงินทุนที่เกินความจำเป็นในการ
ทำกิจกรรมเฉพาะอย่าง หรือการใช้เงินหรือเงินทุนตั้งแต่
สองกองทุนขึ้นไปเพื่อการทำกิจกรรมเดียวกัน โดยไม่มีการ
รายงานอธิบายอย่างเหมาะสมกับผู้บริจาค/ผู้ให้ทุน

Doubts

ความสงสัย: ความรู้สึกไม่ชัดเจน

Due Diligence

การตรวจสอบข้อเท็จจริง: การปฏิบัติตามกฎ และระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ของบุคคลซึ่งกระทำการเพื่อดำเนินกระบวนการบางอย่าง

การสืบหาข้อมูล การวิจัย หรือการวิเคราะห์ องค์กรหรือบุคคล ก่อนทำสัญญา ทำธุรกรรม หรือกิจกรรมกับอีกฝ่ายหนึ่ง

Due Process

กระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมาย หมายถึง การดำเนินงานตามระเบียบปฏิบัติ และข้อกำหนดที่ถูกต้อง ในสถานการณ์ซึ่งมั่นใจได้ว่าบุคคลซึ่งมีข้อพิพาทบางประการ ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม และยุติธรรม

Duty

หน้าที่: พันธกรณีซึ่งกำหนดโดยสัญญา กำหนดโดยกฎหมาย หรืออยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้บุคคลดำเนินงานโดยสอดคล้องกับมาตรฐานบางชุด หรือเพื่อกระทำการในแนวทางเฉพาะ

E-Government

คำย่อของ **รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์** หรือที่เรียกว่า e-gov รัฐบาลอินเทอร์เน็ต (Internet Government) รัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) รัฐบาลออนไลน์ (Online Government) หรือ การเชื่อมโยงข้อมูลและการทำงานของภาครัฐ (Connected Government) ประกอบด้วยการสื่อสารภาครัฐ ซึ่งกระทำผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ผ่านระบบดิจิทัลระหว่างภาครัฐและพลเมือง การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การออกไปอนุญาตธุรกิจ การจ้างงาน เป็นต้น

Embezzlement

การยักยอกทรัพย์สิน: การเบี่ยงเบนหรือการถ่ายโอนสินค้า เงิน ทรัพย์สินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไปให้บุคคลหนึ่งเพื่อใช้ส่วนตัว หรือการจัดสรรทรัพย์สินอันเป็นการฉ้อโกง

Equality

ความเสมอภาค: สภาวะที่มีความเท่าเทียม โดยเฉพาะความเท่าเทียมทางสถานะ สิทธิ พันธกรณี หรือโอกาส

Ethical Behaviour

พฤติกรรมที่มีจริยธรรม: หมายถึง พฤติกรรมทางจริยธรรมที่มีความสอดคล้องขององค์การกับหลักการหรือระบบของหลักการ และพันธสัญญา ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อนำทางการออกนโยบาย และพฤติกรรมขององค์การ โดยพฤติกรรมดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของจิตสำนึกกว่าสิ่งใดมีความสำคัญ เป็นพันธกรณี หรือเป็นที่ยอมรับทางกฎหมาย ศีลธรรม และในวงวิชาชีพ ในองค์การที่ประพฤติตัวอย่างมีจริยธรรม จะไม่มีการใช้ตำแหน่งในทางที่ผิด และมีการประพฤติตัวอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด การดำเนินงานเป็นไปอย่างระมัดระวัง มีการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน และเสมอต้นเสมอปลาย

Ethical Competence

ขีดความสามารถเชิงจริยธรรม: ลักษณะที่เป็น “ตัวยึด” ซึ่งรวมเอาระบอบจริยธรรมไว้ด้วยกัน และสามารถทดสอบได้ ขีดความสามารถเชิงจริยธรรม มีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ (ก) ความสามารถในการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม หรือปัญหาด้านจริยธรรมในภาครัฐ (ข) มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประมวลกฎหมาย และมาตรฐานซึ่งถูกฝ่าฝืน และ (ค) ความสามารถในการเสนอทางออก และแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น

Ethical Investment

จริยธรรมในการลงทุน: นโยบายการลงทุนที่กำหนดให้ลงทุนเฉพาะในองค์การที่ดำเนินการโดยยึดหลักจริยธรรม

Ethics

จริยธรรม: หนึ่งในองค์ประกอบหลักของคุณธรรม
จริยธรรม: การกระทำการโดยความเคารพ และเพื่อเป้าประสงค์ของสาธารณะ จริยธรรมระบุแนวทางเฉพาะในการประพฤติปฏิบัติที่ควรหรือไม่ควรกระทำ อันเป็นพันธกรณีส่วนบุคคล พันธกรณีทางวิชาชีพ หรือขององค์การ

Ethics Regime

ระบอบจริยธรรม มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (ก) พันธกิจ จรรยาบรรณ และค่านิยม ที่ชัดเจนขององค์กร (ข) ความเป็นผู้นำซึ่ง ‘walks the walk’ และ ‘talks the talk’ หมายถึง ผู้นำปฏิบัติในแนวทางที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติทางจริยธรรม ซึ่งผู้นำเองเป็นผู้เผยแพร่ และ (ค) กลไกรับเรื่องร้องเรียนที่นำเชื่อถือ เพื่อการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนนั้น

Ethnicity

ชาติพันธุ์: ลักษณะของกลุ่มชาติพันธุ์ การเป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์

Ethnocentrism

ชาติวงศ์นิยม: ความเชื่อที่ว่าชาติพันธุ์ของบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มวัฒนธรรมหนึ่งมีความเหนือกว่า

Evaluation

การประเมิน: การประเมิน คือกระบวนการตรวจสอบในรายละเอียดถึงความแตกต่างระหว่างผลที่วางแผนไว้กับผลที่เกิดขึ้นจริง รวมถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความต่างนั้น

Evidence Base

เชิงประจักษ์: ระยะที่สามในกระบวนการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน (CIB) ซึ่งเป็นขั้นเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ และการพิสูจน์ข้อเท็จจริง

Executive Order

คำสั่งฝ่ายบริหาร: คำสั่งที่เกิดจากอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้บัญชาการ เช่น คำสั่งของประธานาธิบดี หรือนายกรัฐมนตรี ในการออกคำสั่ง เพื่อดำเนินการในทางปกครองอันส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานภาครัฐ โดยมีผลเป็นข้อกำหนดทางกฎหมาย

Exit

ในบริบทของ Integrity หมายถึง การออกจากตำแหน่งงาน เนื่องจากไม่ยินยอมที่จะอดกลั้นหรือยอมรับต่อการทุจริตในที่ทำงาน

Exploit

แสวงประโยชน์: การได้ประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรมจากการทำงานของผู้อื่น

Extortion

การกรรโชก: เจ้าพนักงานที่ร้องขอ หรือแสดงความต้องการ ซึ่งสิ่งของ หรือของมีค่าจากบุคคลอื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย; อาจหมายรวมถึง การบีบบังคับโดยใช้กำลัง เพื่อให้ได้บางสิ่งบางอย่างโดยผู้ให้ไม่เต็มใจ

Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)

โครงการสร้างความโปร่งใสในการสกัดทรัพยากรธรรมชาติ: การรวมกลุ่มของตัวแสดงภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม ซึ่งมุ่งผลักดันความโปร่งใสโดยการปฏิบัติตามมาตรฐานร่วมของ EITI มาตรฐานดังกล่าว กำหนดให้หน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ เผยแพร่ข้อมูล การชำระเงินทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการทำธุรกิจในประเทศหนึ่ง ซึ่งภายหลังจากจะถูกรวบรวมเป็นรายงานต่อรัฐบาลประเทศนั้น เกี่ยวกับค่าตอบแทนที่ภาครัฐได้รับ ข้อมูลทั้งหมดถูกเผยแพร่ในรายงานของ EITI และการประชุมระดับโลกของ EITI จัดขึ้นทุก 2 ปี

Facilitation Payments/ Grease Payments

การจ่ายเงินเพื่ออำนวยความสะดวก (ค่าน้ำร้อนน้ำชา): การจ่ายเงิน (สินบน) ให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้รับอภิสิทธิ์ หรือความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกาน หรือขอรับบริการ

Failure to Report

การเพิกเฉยต่อหน้าที่ในการรายงานให้ผู้มีอำนาจหน้าที่รับทราบ ในกรณีที่มีการกระทำความผิด

False Accounting

การแสดงบัญชีเท็จ: การปรับเปลี่ยน และทำลาย หรือแสดงบัญชีซึ่งไม่แสดงมูลค่าที่แท้จริงของสินทรัพย์ หนี้สิน และสถานะทางการเงินของสถาบัน องค์กร หรือบุคคล ตัวอย่างที่พบบ่อย เช่น การรายงานสินทรัพย์ในมูลค่าที่สูงเกินกว่าความเป็นจริง และการรายงานมูลค่าหนี้สินต่ำกว่าความเป็นจริง

False Loyalty

ความจริงรักภักดี หรือการสวามิภักดิ์ ซึ่งไม่เป็นความจริง โดยมักเป็นที่มาของการเข้าข้างในทางที่ผิด

Favouritism

การกระทำซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเอื้อประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม หรือตามความชื่นชอบส่วนตัว

(เพิ่ม) Favouritism เป็นหนึ่งในรูปแบบของการเล่นพรรคเล่นพวก ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ (Patronage) นักวิชาการบางท่านเรียก “โปรดปรานนิยม” หมายถึง การให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ที่สนิทสนมและคุ้นเคยเป็นการส่วนตัว

รูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพรรคเล่นพวก ได้แก่ ระบบเครือญาติ หรือระบบวงศ์วานว่านเครือ (Nepotism) และระบบพวกพ้อง หรือระบบพรรคพวกเพื่อนฝูง (Cronyism)

Fiduciary Responsibility

ความรับผิดชอบของบุคคลที่ได้รับมอบหมายไว้วางใจ: พันธกรณีทางกฎหมาย หรือจริยธรรม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อถือว่า จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของลูกค้า ไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้ได้รับมอบหมาย อาจหมายถึง หน้าที่ซึ่งผู้อำนวยการได้รับมอบหมาย ได้แก่ หน้าที่แห่งความระมัดระวัง ความซื่อสัตย์ แสดงออกอย่างตรงไปตรงมา และดำเนินงานด้วยความสุจริต เป็นต้น

Fix

ทางออกของปัญหา อันเป็นที่น่าพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก ในแวดวงของคุณธรรมจริยธรรม มักให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการใช้แนวทางแก้ปัญหาก็มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นต้น จุดเน้นอยู่ที่ผลลัพธ์ และผลกระทบ อันเป็นการบริการที่ดีขึ้น และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มากกว่าเน้นที่ผลผลิตระยะสั้น

Fix-Rate

ร้อยละของปัญหาซึ่งระบุได้ว่าได้รับการแก้ไขอย่างเป็นที่ น่าพอใจ ในมุมมองของผู้มีส่วนได้เสียหลัก Fix-Rate เป็น หนึ่งใน การวัดผลลัพธ์ที่เชื่อถือได้สำหรับการปฏิรูประบบ การบริหารจัดการ สามารถวัดผลได้โดยผลลัพธ์ และกิจกรรม

Franchising

การลงนามสัญญาจ้างโดยภาครัฐ เพื่อให้บริการเฉพาะอย่าง หรือประเด็นอื่นที่เป็นความห่วงกังวลของภาคเอกชน อาทิ การจัดบริการสาธารณะ

Fraud

การฉ้อฉล: การหลอกลวงที่มีความผิดทางอาญา การดำเนินการแทนอันเป็นเท็จ หรือการเก็บงำข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม

Free Riders

การกินแรงหรือเอาเปรียบ: บุคคลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม โดยปล่อยให้ผู้อื่นทำงาน แต่กลับเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการทำงานของผู้อื่น

Full Disclosure

การเปิดเผยข้อมูลโดยสมบูรณ์

Functional Analysis

การวิเคราะห์ตามสายงาน: พิจารณาว่าตำแหน่งหน้าที่เชื่อมโยงกับสาเหตุและผลกระทบของการทุจริต การวิเคราะห์ในแนวทางนี้ไม่ใช้การตัดสินทางจริยธรรมเกี่ยวกับต้นทุน และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทุจริต แต่ช่วยในการ (ก) อธิบายได้ส่วนหนึ่งว่าการทุจริตยังคงมีอยู่ (ข) ให้ความชัดเจนว่าการปฏิรูปลักษณะใดจะสามารถให้ทางเลือกที่เป็นไปได้ เพื่อให้การลดการทุจริตประสบผลสำเร็จ การปฏิรูปดังกล่าวต้องให้ทางเลือกแก่สายงานที่สำคัญที่มีการทุจริต

Gender Equality

ความเสมอภาคและความเท่าเทียมด้านเพศภาวะ: ความหมายของคำนี้มีที่มาจากฐานความเชื่อเรื่องความไม่ยุติธรรมและไม่เสมอภาคด้านเพศภาวะในรูปแบบต่างๆที่เกิดขึ้น โดยใช้กล่าวถึงมุมมองซึ่งบุคคลไม่ว่าจะ

มีเพศภาวะใดก็ตาม ควรได้รับการปฏิบัติที่มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน รวมถึงไม่ถูกเลือกปฏิบัติในกรณีใดๆ เว้นแต่จะมีคำอธิบายทางชีววิทยาที่เชื่อถือได้ อันเป็นเหตุให้ต้องได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

Ghost Worker

บุคคลซึ่งชื่อปรากฏในบัญชีเงินเดือนขององค์กร แต่ไม่ได้ทำงานในองค์กรอย่างแท้จริง

Global Corruption Barometer

เครื่องชี้วัดการคอร์รัปชันทั่วโลก: เป็นรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นและประสบการณ์ของประชาชนที่มีต่อเรื่องการคอร์รัปชันและการติดสินบนในประเทศของตนเอง จัดทำโดยองค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ซึ่งดำเนินการสำรวจทั่วโลก

Global Integrity

หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล: องค์กรไม่แสวงกำไร ซึ่งจัดตั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำงานในแวดวงการต่อต้านการทุจริต และการสนับสนุนความโปร่งใส และภาวะความรับผิดชอบของภาครัฐทั่วโลก หน่วยงานฯ รวมถึงนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญมากกว่า 1,000 คน ซึ่งมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานของหน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล (Global Integrity Report)

Global Integrity Report

รายงานซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล ซึ่งประกอบด้วยงานของนักวิจัยระดับชาติซึ่งประเมินความโปร่งใส และภาวะความรับผิดชอบของรัฐบาล รวมถึงการมีอยู่ และความมีประสิทธิภาพ ของมาตรการการต่อต้านการทุจริต ในประเทศที่ทำการวิจัย โดยพิจารณาตามตัวชี้วัดด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีการกำหนดไว้

Governance

การกำกับดูแล (หรือ การอภิบาล) หมายถึง การกำหนดทิศทาง การเฝ้าติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นแนวทางที่นำมาปฏิบัติใช้ในการดำเนินกิจกรรม โดยหมายรวมถึง กลไก และกระบวนการตัดสินใจในการบริหารจัดการทรัพย์สิน (Assets) ขององค์กร/หน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นการกระจาย การใช้ การจำหน่ายทรัพย์สิน และการตรวจสอบ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภาครัฐในทุก ระดับ รวมถึงหน่วยงานและองค์กรต่างๆ

Graft

การสร้างกำไรอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย หมายความว่ารวมถึงเงินที่เข้าไปโดยมิชอบ

Greenwash

การพอกเขียว: ยุทธศาสตร์ด้านการประชาสัมพันธ์ หรือ ยุทธศาสตร์การตลาด ซึ่งหลอกหลวงว่าองค์กรดำเนินงาน โดยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งที่ในความเป็นจริงมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ

Grey Zone

พื้นที่ซึ่งไม่มีการกำหนดไว้ชัดเจน หรือพื้นที่ซึ่งข้อบังคับทางกฎหมายมีความคลุมเครือ อาจหมายความว่ารวมไปถึงกิจกรรมซึ่งไม่ขัดหลักกฎหมาย แต่ไม่เป็นไปตามหลักจริยธรรม

Grievance

การร้องทุกข์: ข้อเรียกร้องเกี่ยวกับการกระทำผิด หรือ การกระทำที่มองได้ว่าเป็นการกระทำผิด ซึ่งก่อให้เกิดความไม่พอใจ และอาจเป็นเหตุให้มีการดำเนินการบางอย่าง

Helpfulness

การจัดเตรียมความช่วยเหลือที่จำเป็น

Hierarchy

สายการบังคับบัญชา: ลักษณะของการบังคับบัญชาที่เกิดขึ้นตามโครงสร้างองค์กร เช่น ลักษณะที่เป็นทาง การแบบระบบราชการ (อาทิ ภาครัฐ หรือระบบราชการอื่น); “ลำดับการบังคับบัญชา” เป็นแนวคิดที่ชัดเจนโดยมักระบุ

ได้ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน ซึ่งแต่ละหน่วยจะรองรับการสั่งการจากหน่วยที่อยู่สูงกว่า และหน่วยดังกล่าวก็อยู่สูงกว่าอีกหน่วยซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาในลำดับถัดไป*

Honesty

ความซื่อสัตย์: คุณลักษณะของการบ่งบอกความจริง

Horizontal Accountability

ภาวะความรับผิดชอบแนวราบ: การพร้อมรับผิดชอบ เป็นการรับผลของการกระทำ และการรับผลที่จะตามมาที่เป็นได้ทั้งในทางบวก และในทางลบของการตัดสินใจและการกระทำของตน การตอบสนองต่อสาธารณะ รวมถึงความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบ โดยที่โครงสร้างแบบ Horizontal Accountability แสดงถึงความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างภาครัฐด้วยกัน โดยที่หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการ ในการที่จะใช้คำสั่งเพื่อขอคำอธิบาย หรือส่งลงโทษหน่วยงานรัฐอื่น โครงสร้างรูปแบบนี้มุ่งเน้นการตรวจสอบภายใน และการควบคุม กำกับดูแล ยกตัวอย่างเช่น ผู้นำประเทศต้องอธิบายผลการตัดสินใจ ให้กับสมาชิกนิติบัญญัติ ซึ่งในบางกรณีคำสั่งของผู้นำอาจถูกกลบฝัง หรือโดนลงโทษเมื่อพบการละเมิดระเบียบปฏิบัติ ภาวะความรับผิดชอบแนวราบเกี่ยวข้องกับเสาหลักในผังระบบคุณธรรมแห่งชาติ (National Integrity System)

Human Rights

สิทธิมนุษยชน: หลักคุณธรรมพื้นฐานซึ่งกำหนดมาตรฐานพฤติกรรมของมนุษย์อย่างชัดเจน เป็นสิทธิที่มนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรอง และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายทั้งในประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศ

ICC Guidelines on Whistleblowing

แนวปฏิบัติซึ่งกำหนดโดย คณะกรรมการเพื่อต่อต้านการทุจริต สภาหอการค้าระหว่างประเทศ (The International Chamber of Commerce) อันมีเป้าประสงค์ในการช่วยบริษัทในการจัดตั้งโครงการสำหรับผู้ให้เบาะแสการกระทำผิด

Illegal

การใดๆ ที่ขัดกับหลักกฎหมาย

Impartial

ความเป็นกลาง: เป็นธรรม, ยุติธรรม, ไม่ลำเอียง

Improper Conduct

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือการกระทำที่ยอมรับไม่ได้

Incomplete Information

รายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นหรือสถานการณ์ ซึ่งไม่มีจัดเตรียมไว้หรือไม่สามารถค้นหาได้

Incontrovertible Evidence

หลักฐานที่แสดงให้เห็นความจริงที่ไม่สามารถโต้เถียงได้

Independent Auditor

ผู้ตรวจบัญชีอิสระ: บริษัทตรวจสอบบัญชีซึ่งเป็นบุคคลที่สาม และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัท ซึ่งทำการตรวจสอบข้อมูลด้านการเงินขององค์กร ตามแนวปฏิบัติที่ดี บริษัทตรวจสอบบัญชีไม่ควรให้บริการด้านอื่นๆ แก่องค์กรที่บริษัทดังกล่าวเป็นผู้ตรวจบัญชี

Independent Regulator

หน่วยงานกึ่งอิสระซึ่งมักจัดตั้งขึ้นตามข้อกำหนดที่ระบุไว้อย่างชัดเจนเป็นเอกเทศบนพื้นฐานของกฎหมายถึงจุดประสงค์ และอำนาจหน้าที่ โดยมุ่งหวังให้เป็นองค์กรที่อยู่นอกเหนืออิทธิพลของการเมืองภายนอก หรือแรงกดดันอื่นๆ

Information Asymmetry

ความไม่สมดุลของข้อมูล สถานการณ์ซึ่งฝ่ายหนึ่งมีข้อมูลที่เหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง การทุจริตในหลายครั้งเกิดขึ้นเพราะความไม่สมดุลของข้อมูล โดยส่วนหนึ่งของ ‘ปัญหาตัวการ-ตัวแทน’ ได้กำหนดให้ปรับแก้ความไม่สมดุลของ

ข้อมูล ระหว่างตัวการและตัวแทน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายอยู่บนพื้นฐานข้อมูลเดียวกัน นอกจากนี้ ความไม่สมดุลทางข้อมูล ยังสามารถเกิดขึ้นได้ระหว่างตัวการ ตัวแทน กับ ผู้รับบริการ อีกด้วย

Intangible Assets

สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน: คือ ทรัพย์สินที่ไม่สามารถระบุได้ และไม่อยู่ในรูปของเงิน ซึ่งไม่สามารถมองเห็น สัมผัส หรือวัดขนาดได้ อาจสร้างขึ้นโดยผ่านระยะเวลา และ/หรือ ความพยายาม และสามารถระบุได้ว่าเป็นสินทรัพย์ที่เป็นอิสระจากสินทรัพย์อื่น

Integrity

ความซื่อสัตย์สุจริต (ความมีคุณธรรมและจริยธรรม): คำว่า Integrity เป็นคำนามที่มีความหมายคาบเกี่ยวกับหลายๆ คำ ไม่สามารถแปลเป็นคำไทยได้ตรงกับความหมายที่แท้จริง และบุคคลทั่วไปมีความเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงกัน ลักษณะของ Integrity เป็นเรื่องที่ฝังลึกในจิตใจของแต่ละคนซึ่งจะนำไปสู่**พฤติกรรม**ที่ถูกต้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง ถ้ากล่าวถึง “บุคคล” Integrity อาจเทียบเคียงได้กับคำว่า พฤติกรรมที่สะท้อนถึงความมีจริยธรรม ความมีจรรยาบรรณ และความมีสำนึกรับผิดชอบ คำนี้เมื่อใช้กับองค์กร มักหมายถึง ความมีคุณภาพ และความมีมาตรฐานที่สูง

สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีคุณธรรมและการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม หมายถึง พฤติกรรมและการกระทำที่สอดคล้องกับหลักการทางศีลธรรม หรือจริยธรรมและมาตรฐานที่บุคคลหรือสถาบันยอมรับ

ตามแนวทางของ Integrity Action อธิบายถึงวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นหลักความรับผิดชอบ หลักความสามารถ และหลักจริยธรรม โดยปราศจากการทุจริต Integrity เป็นสิ่งที

ไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าเป็นสิ่งมีอยู่หรือเป็นสิ่งที่ขาดหายไป อย่างไรก็ตาม Integrity นำมาซึ่งความน่าเชื่อถือขององค์กร และในมุมมองของผู้มีส่วนได้เสีย ความน่าเชื่อถือขององค์กรแต่เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ แต่องค์กรต้องมีการดำเนินการตามภารกิจที่เชื่อถือได้และไว้วางใจได้ด้วยเช่นกัน องค์กรนั้นจึงสมควรจะได้รับเกียรติจากสาธารณชนว่าเป็นองค์กรที่มีคุณธรรมจริยธรรม

Integrity Advice Centre

ศูนย์ให้คำปรึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมภายในองค์กร ซึ่งมีบทบาทหลักในการให้คำแนะนำกับพนักงาน (Employees) ในการแก้ปัญหาคุณธรรมจริยธรรม หรือปัญหาจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

Integrity Approach

แนวคิดเรื่องความมีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อลดการทุจริต และลดปัญหาคุณธรรมจริยธรรม มีองค์ประกอบดังนี้

- ตั้งอยู่บนพื้นฐานการให้คุณค่าของคนทำงานที่มีคุณธรรมจริยธรรม
- ตระหนักถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างนโยบาย กฎระเบียบ กฎหมาย และการดำเนินงานที่แท้จริง
- มุ่งเน้นแนวทางการสร้างความร่วมมือ เพื่อให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ทำตามเกิดความพยายามที่จะแก้ไขปัญหา โดยการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม เน้นการใช้วิธีการแก้ไขความขัดแย้ง โดยเฉพาะวิธีแก้ไขข้อพิพาททางเสือก
- มุ่งเน้นผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ที่ตั้งอยู่บนแนวทางการดำเนินงานที่มีคุณธรรมจริยธรรม
- ดำเนินงานโดยมีการพิจารณาไตร่ตรองถี่ถ้วนและเป็นอิสระ

- สามารถเริ่มดำเนินการได้จากแนวทางล่างขึ้นบน หรือ บนลงล่าง
- ตรงกันข้ามกับแนวคิดเรื่องการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Approach)

Integrity Characteristics

คุณลักษณะที่กำหนดความน่าเชื่อถือในการชีวิตความมีคุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ความหมายของคุณธรรมจริยธรรมตามที่กำหนดโดย Integrity Action คือ การดำเนินงานที่มี 1) ความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย 2) สมรรถนะ หรือขีดความสามารถ ในการปฏิบัติงาน และ 3) จริยธรรมในการทำงานที่ปราศจากการทุจริต องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้ รวมกันเป็นลักษณะ ของคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสามารถประเมินได้

Integrity Education

การให้การศึกษา การสอน หรือการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความมีคุณธรรม ความมี จรรยาบรรณ มีสำนึกของความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นสิ่งตรงข้ามของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการคอร์รัปชัน ทั้งนี้เพราะ การต่อสู้กับการคอร์รัปชันด้วยวิธีการลงโทษนั้นยังไม่เพียงพอต่อการลดปัญหาการคอร์รัปชัน แต่ควรต้องมีแนวทางที่ จะไม่ให้เกิดการเกิดคอร์รัปชันขึ้นอีก ซึ่งวิธีการนี้ต้องใช้ระยะเวลา นาน แต่เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมพื้นฐานเชิงคุณค่า ต้องอาศัยความร่วมมือ เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ มุ่งเน้นแนวทางการแก้ปัญหา Integrity Education มุ่งเน้น การเตรียมประชากร และบุคลากรในทุกช่วงอายุ เพื่อให้ มีคุณลักษณะของพฤติกรรมและการกระทำที่มีจริยธรรม จรรยาบรรณ และสำนึกรับผิดชอบ รวมทั้งสามารถคิด วิเคราะห์ และมีวิธีปฏิบัติเพื่อเรียกร้องให้ผู้อื่นปฏิบัติใน ลักษณะเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับตนเอง ไม่ว่าจะ เป็นการปฏิบัติตนในพื้นที่ส่วนตัว การปฏิบัติตนในที่ทำงาน หรือพื้นที่สาธารณะอื่น

Integrity Gap

ช่องว่างทางจริยธรรม อธิบายถึงช่องว่างระหว่างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่คาดหวังไว้ และผลการปฏิบัติงานที่เป็นจริง ช่องว่างดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อองค์กร หรือบุคคลไม่สามารถแสดงให้เห็นว่าคู่ควรต่อความไว้วางใจ ซึ่งเป็นปัจจัยในการสร้างความเชื่อถือในสายตาของผู้มีส่วนได้เสีย การระบุช่องว่างดังกล่าวเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาแนวทางแก้ปัญหา ในการลดช่องว่างคุณธรรมจริยธรรม

Integrity Leader

ผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรม มักเป็นผู้ซึ่งรับผิดชอบจัดกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร อย่างไรก็ตาม บุคคลอื่นในองค์กรสามารถมีบทบาทนำในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมได้ โดยไม่ต้องมีตำแหน่งอย่างเป็นทางการ ในบางกรณี ผู้นำในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอาจไม่ได้อยู่ในองค์กร แต่เป็นผู้นำในสังคมก็ได้

Integrity Lens

กรอบความคิดเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวิเคราะห์เพื่อสรุปว่า ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง มีการใช้วิธีการ กระบวนการตัดสินใจ ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสีย ที่ต่างก็ได้แสดงให้เห็นถึงการใช้อุปสรรคประกอบหลักของคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักความรับผิดชอบ หลักความสามารถ (สมรรถนะ) และหลักจริยธรรม โดยปราศจากการทุจริต

Integrity Officer

เจ้าหน้าที่ในองค์กร (Employees) ซึ่งได้รับการฝึกอบรมเพื่อที่จะเป็นผู้รับผิดชอบช่วยเหลือผู้ร่วมงานอื่นๆ ในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมซึ่งพนักงานต้องเผชิญในที่ทำงาน โดยดำเนินการเป็นความลับ ซึ่งแตกต่างจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย (compliance officers) ที่เน้นการให้ความช่วยเหลือต่อ

พนักงานเพื่อหาทางออกในการแก้ปัญหา มากกว่า การฟ้องร้องหรือการรายงาน อย่างไรก็ตาม เมื่อพบประเด็นที่มีความร้ายแรง ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ด้านคุณธรรม จริยธรรมต้องรายงานต่อองค์กร

Integrity Pact

ข้อตกลงคุณธรรม: เป็นข้อตกลงระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อป้องกันการทุจริตในการทำสัญญากับภาครัฐ ข้อตกลงคุณธรรม พัฒนาขึ้นโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) เป็นเครื่องมือเพื่อป้องกันการทุจริต โดยหลักใช้ในการทำสัญญาภาครัฐ เป็นความตกลงระหว่างหน่วยงานรัฐซึ่งออกสัญญา และบริษัท ซึ่งเสนอราคาเพื่อทำสัญญาดังกล่าว โดยระบุว่าทั้งสองฝ่ายไม่มีการให้สินบน การฮั้วประมูล และการกระทำอันเป็นการทุจริตอื่นๆ ในกระบวนการทำสัญญา โดยใช้ระบบดิจิทัลเพื่อป้องกันการติดต่อโดยตรงระหว่างผู้เข้าร่วมเสนอราคา และบุคคลผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อให้มั่นใจถึงความตรวจสอบได้ ข้อตกลงฯ ยังกำหนดให้มีระบบการติดตาม ซึ่งการติดตามมักนำโดยภาคประชาสังคม หรือกลุ่มคนภายนอก

(หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อตกลงคุณธรรมสำหรับประเทศไทย ได้จากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th)

Integrity Testing

มาตรการซึ่งใช้ช่วงก่อนการจ้าง หรือในระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินแนวโน้มหรือลักษณะของบุคคล ว่ามีความซื่อสัตย์ ความไม่ซื่อสัตย์ หรือพฤติกรรมที่ไม่สร้างสรรค์

Integrity Working Group

คณะกรรมการด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มซึ่งประกอบด้วยสมาชิกข้ามสายงานภายในองค์กร ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสร้างกระบวนการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร

Interest Group

กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มบุคคลภาคเอกชนหรือประชาชน ซึ่งเป็นตัวแทนความคิดเห็นชุดหนึ่ง โดยทั่วไปมักมีผลประโยชน์ร่วมกัน และมีเป้าหมายหลักเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ กลุ่มผลประโยชน์มักรวมตัวกันเพื่อผลักดันให้ภาครัฐรับเอานโยบายนั้นไปปฏิบัติ

International Anti-Corruption Day

วันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี ถือเป็นวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล หลังจากการประชุมใหญ่สมัชชาสหประชาชาติ (UN) มีมติเห็นชอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยต่อต้านทุจริต ค.ศ. 2003 (UNCAC) อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2546 จากนั้นประเทศภาคีสมาชิก จำนวน 191 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย ได้เข้าร่วมลงนามในอนุสัญญา ระหว่างวันที่ 9-11 ธันวาคม 2546 ณ ประเทศเม็กซิโก จึงประกาศให้วันที่ 9 ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันต่อต้านคอร์รัปชันสากลเพื่อเป็นเครื่องหมายการลงมติยอมรับอนุสัญญา และเพื่อสร้างความตระหนักถึงปัญหาการทุจริตทั่วโลก

Joint Learning

การเรียนรู้ร่วมกัน: จัดอยู่ในระยะที่สอง ของกระบวนการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน (Community Integrity Building - CIB) เป็นขั้นตอน การกำหนด และการฝึกอบรมผู้ทำหน้าที่ติดตามผลในชุมชน ด้านการรวบรวมข้อมูล การจัดตั้งคณะทำงานร่วมอันประกอบด้วยผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วน และการเลือกติดตามโครงการเพื่อการพัฒนา

Judiciary

ระบบศาลยุติธรรม: ผู้ซึ่งบริหารงานในกระบวนการยุติธรรม อาทิ คณะผู้พิพากษา หรือระบบศาล

Jumping the Queue การลัดคิว (มีความเกี่ยวข้องกับ Integrity) โดยการจ่ายเงิน (สินบน / ค่าน้ำร้อนน้ำชา) ให้เจ้าหน้าที่ โดยหวังผลเพื่อให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่องานหรือรับบริการก่อนคนอื่น ๆ

Justify แสดงเหตุผลอันสมควร หรือชี้แจงความถูกต้องโดยการให้เหตุผลที่ชอบด้วยกฎหมาย

Kickback การจ่ายเงินเพื่อหวังการได้รับสิทธิพิเศษ เป็นการจ่ายเงินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (และอย่างลับๆ) ถือเป็นสินบนอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นการตอบแทนการเอื้อประโยชน์ หรือบริการที่ให้ มักจะจ่ายหลังจากมีการดำเนินการไปแล้ว

(เพิ่ม) ตัวอย่างเกี่ยวกับ Kickback เช่น สินบนที่ให้งานทำ โดยการที่ลูกจ้างบางส่วนได้งานทำโดยการช่วยเหลือของหัวหน้างาน ตัวแทนของบริษัท ตัวแทนของสหภาพแรงงาน หรือโดยนายจ้างเองก็ตาม ลูกจ้างเหล่านี้ต้องจ่ายเงินจำนวนหนึ่ง (ค่าหัวคิว) หรือยินยอมให้หักจากค่าจ้างให้แก่บุคคลดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนที่ช่วยให้ได้งานทำหลังจากเข้าทำงานแล้ว โดยมีสัญญา หรือข้อตกลงกันล่วงหน้า หรือเป็นการข่มขู่บังคับที่ลูกจ้างต้องจ่ายอมเพื่อแลกกับงาน

(ข้อมูล: เว็บไซต์กระทรวงแรงงาน www.labour.go.th)

Leadership ภาวะผู้นำ (ภาวะความเป็นผู้นำ): หมายถึงชุดบุคคล คุณลักษณะ และพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีบทบาทนำผู้อื่นโดยใช้อำนาจอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ หรือการใช้อิทธิพลส่วนตัว

Legal or Social Clinic คลินิกกฎหมาย หรือคลินิกสังคม: เป็นหน่วยซึ่งจัดตั้งโดยภาคประชาสังคม หรือองค์กรพัฒนาเอกชน หรือมหาวิทยาลัย เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อกฎหมายและ

ประเด็นทางสังคมที่มีความสำคัญ ให้กับประชาชนทั่วไป โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือเสนอแนะช่องทางอื่น ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและสังคมได้

Licence to Operate

ใบอนุญาตให้ดำเนินการ: การให้ใบอนุญาตเพื่อการดำเนินการซื้อขาย หรือการทำกิจกรรมขององค์กร ซึ่งต้องปฏิบัติตามชุดมาตรฐานที่กำหนด

Licensing

การออกใบอนุญาต: แนวทางหนึ่งในการทำสัญญา ซึ่งภาครัฐอนุมัติใบอนุญาตให้กับภาคเอกชนเพื่อขายสินค้าหรือบริการ ซึ่งหากไม่ได้รับอนุญาตจะไม่สามารถประกอบกิจการดังกล่าวได้โดยใช้ประโยชน์จากสาธารณสมบัติ

Lobbying

การวิ่งเต้น: ความพยายามในการสร้างอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย มักใช้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือสมาชิกสภานิติบัญญัติ (ผู้ออกกฎหมาย)

Logical Framework Analysis (Logframe)

Logframe หรือตารางตรรกะ (ตารางวิเคราะห์เหตุผล) คือเครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์เฉพาะอย่าง ซึ่งมักกำหนดโดยหน่วยงานผู้บริจาคเงินทุน เพื่อแสดงให้เห็นว่าโครงการหรือแผนงาน ได้รับการวิเคราะห์ วางโครงสร้าง และวางระบบ อย่างไร

Lying

การโกหก: การไม่บอกความจริง

Malpractice

การประพฤติผิดต่อหน้าที่, การปฏิบัติโดยมิชอบ: พฤติกรรมซึ่งผิดกฎหมาย ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นมืออาชีพ

Management by Objectives (MBO)

การจัดการโดยการตั้งเป้าหมายการดำเนินการ: เทคนิคการบริหารจัดการ ซึ่งออกแบบมาให้กำหนดเป้าหมายและกำหนดลำดับความสำคัญ โดยการพัฒนาแผนงาน การกระจายทรัพยากร การติดตามกระบวนการ ไปสู่เป้าหมาย

การประเมินผล การสร้างและการดำเนินงานเพื่อปรับปรุง
ผลการดำเนินงาน ซึ่งกระทำโดยวางแนวทางกิจกรรมไปสู่
เป้าหมายที่ตั้งไว้

Meme

มีม (Meme) รูปแบบของความคิดทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์
หรือการปฏิบัติ ที่สามารถส่งผ่านจากจิตใจคนหนึ่งไปสู่
อีกคนหนึ่ง ผ่านสื่อต่างๆ (เช่น การพูด การเขียน ท่าทาง
พิธีกรรม ฯลฯ) ซึ่งพัฒนาขึ้นตามระยะเวลา จนเป็น
ปรากฏการณ์ทางสังคม โดยมีนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษ
ริชาร์ด ดอว์กินส์ เป็นผู้สนับสนุนแนวคิดนี้

ทั้งนี้ การทุจริต ถือเป็นหนึ่งในปรากฏการณ์ทางสังคม ที่มี
การสืบทอดต่อกันได้ (แบบเดียวกับทฤษฎีการวิวัฒนาการ)

(เพิ่ม) คำว่า “meme” ในภาษาอังกฤษ มาจากการผสม
ของคำว่า “gene” และภาษากรีกคำว่า “mimetismos” ซึ่ง
เป็นการเลียนแบบ พฤติกรรม คำพูด การกระทำ ที่คนใด
คนหนึ่งทำขึ้นมา แล้วเกิดเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ
อย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม

Merit Pay

การเพิ่มเงินเดือน และค่าแรง ตามคุณภาพและผลงาน

Merit Principle

แนวคิดที่ว่า การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานในภาครัฐ ควร
พิจารณาคุณความดีและศักยภาพของบุคคล แทนที่การ
พิจารณาตามความชอบพอส่วนบุคคล หรือการให้สิทธิ
พิเศษทางการเมือง

Meritocracy

คุณธรรมนิยม: ระบบขององค์กร การจัดการภาครัฐ
หรือ การบริหารภาครัฐ ซึ่งเชื่อว่าอำนาจเป็นของบุคคล
โดยการให้อำนาจหน้าที่ควรอยู่บนพื้นฐานของระบบ
คุณธรรมทั้งระบบ/โดยสมบูรณ์

Misrepresentation	การแสดงผิดจากข้อเท็จจริง: ให้ข้อมูล หรือแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เข้าใจผิด
Mission	พันธกิจ: เป็นการอธิบายหลักการดำเนินงาน และเหตุผลในการที่ต้องมีการจัดตั้งองค์กรเพื่อให้บรรลุพันธกิจนั้น โดยคำแถลงพันธกิจควรอธิบายถึงเป้าประสงค์ขององค์กร โดยใช้ภาษาที่ระบุถึงเจตนารมณ์ขององค์กรอย่างชัดเจน
Mission Statement	คำแถลงพันธกิจ: คำแถลงอย่างสั้น และเป็นทางการ ซึ่งสะท้อนถึงเป้าประสงค์ จุดมุ่งหมาย และคุณค่าขององค์กร
Mob Rule	กฎหมาย: ใช้กฎหมายหรือ ใช้พลังมวลชนข่มขู่ หรือบีบบังคับหน่วยงานที่มีอำนาจปกครองตามรัฐธรรมนูญ
Money Laundering	การฟอกเงิน: กระบวนการการซ่อน ถ้ายโอน เปลี่ยนแปลงแหล่งที่มาของเงินซึ่งได้มาจากการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย ผ่านบุคคล หรือบัญชีที่ถูกต้องตามกฎหมาย
Monitoring	การติดตาม: การติดตามเป็นกระบวนการประเมินโครงการหรือการให้บริการ เพื่อตรวจสอบว่าดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานหรือไม่ (สัญญา งบประมาณ ปริมาณ เป็นต้น) โดยทั่วไปมักเปรียบเทียบแผนงาน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ในระดับของการทำกิจกรรม และผลผลิต ซึ่งหมายถึงการตรวจสอบซ้ำว่ากิจกรรมและผลผลิตเกิดขึ้นจริงตามที่วางแผนไว้ และบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
Monopoly	การผูกขาด: การผูกขาดเกิดขึ้นเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือบริษัทที่เป็นผู้จัดหาสินค้า หรือบริการแต่เพียงผู้เดียว การผูกขาดจึงมีลักษณะที่ไร้การแข่งขัน ในการผลิตสินค้าหรือบริการ และไม่มีสินค้าที่ใช้แทนกันได้
Morals	ศีลธรรม: ศีลธรรมคือบรรทัดฐานทางสังคม ที่กำหนดพฤติกรรมที่คาดหวัง มักจะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังคมเห็นว่า เป็นสิ่งดี หรือเลว ถูกหรือผิด

Multi-Stakeholder Initiatives

เป็นข้อริเริ่มที่ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่น ร่วมมือกันในการติดตามสอดส่องโครงการของภาครัฐ หรือการจัดบริการสาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แน่ใจว่าเงินทุนถูกใช้ไปอย่างเหมาะสมตามที่ระบุในสัญญา และเอกสารโครงการอื่นๆ

National Integrity System

ระบบคุณธรรมแห่งชาติ (The National Integrity System – NIS) เป็นแนวคิดของ เจเรมี โปป หมายถึง การอบการดำเนินงาน และกลไกระดับสถาบัน สำหรับรัฐและสังคม ซึ่งสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักนิติธรรม และการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมซึ่งมีพลเมืองที่เข้มแข็งเป็นรากฐาน คู่กับคุณค่าทางสังคมและความตระหนักรู้ โดยยึดองค์ประกอบ หรือ “เสาหลัก” ของภาคสาธารณะ รวมถึงภาคเอกชนบางส่วน และตัวแสดงระหว่างประเทศ อันมีอิทธิพลต่อภาครัฐในประเทศ เสาหลักเหล่านี้ประกอบขึ้นเป็นระบบคุณธรรมแห่งชาติ แต่หากเสาหลักมีความอ่อนแอ และไม่ทำงาน ก็จะไม่สามารถค้ำจุนคุณธรรมจริยธรรมระดับชาติได้ และสังคมจะไม่สามารถดำเนินไปสู่เป้าประสงค์ได้

Nepotism

ระบบเครือญาติ: การเอื้อประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยการใช้อำนาจหน้าที่ให้เพื่อนฝูงหรือญาติได้ตำแหน่งงาน หรือประโยชน์อย่างอื่น ถึงแม้ว่าไม่มีคุณสมบัติและไม่สมควรได้รับ

(เพิ่ม) Nepotism เป็นหนึ่งในรูปแบบของการเล่นพรรคเล่นพวก ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ (Patronage) หมายถึง การนำบุคคลในครอบครัว หรือญาติพี่น้อง เข้ามาควบคุมดูแลรักษาผลประโยชน์ หรือการให้ดำรงตำแหน่งสำคัญ

Neutrality

ความเป็นกลาง: การปราศจากความลำเอียง

Nondisclosure

การไม่เปิดเผยข้อมูลภายใต้เงื่อนไขที่ว่าข้อมูลบางประการ
ไม่อาจถูกเปิดเผยจากฝ่ายหนึ่งไปอีกฝ่ายหนึ่ง

Non-Profit Organisations

องค์กรไม่แสวงหากำไร: องค์กรซึ่งกำหนดโดยกฎหมาย
ไม่ให้แจกจ่ายรายได้ส่วนเกินให้บุคคล องค์กรเหล่านี้มักมี
เป้าประสงค์ทางสังคม ทำงานเพื่อผลประโยชน์สาธารณะ
อาจหมายรวมถึง องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) หรือองค์กร
ประชาสังคม (CSO)

Normative Teaching

รูปแบบการสอนลักษณะหนึ่งซึ่งเน้นกระบวนการรับรู้ อาทิ
การเรียนรู้โดยการท่องจำสื่อประกอบการเรียน การคิด และ
กระบวนการด้านพุทธิพิสัยอื่นๆ ในบริบทที่เกี่ยวกับคุณธรรม
จริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต การสอนลักษณะนี้
จะเน้นทบทวนกฎหมายภายใน กฎหมายระหว่างประเทศ
และกลไกทางสถาบัน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม
และภาคธุรกิจ) รวมถึงแนวคิดสำคัญ และแนวทางกระแส
หลัก

Objectives Tree

ผังงานตามขั้นการบังคับบัญชา ซึ่งแสดงวัตถุประสงค์
สนับสนุนโดยกิจกรรม ผลผลิตและผลลัพธ์ ตามที่ระบุใน
ตารางวิเคราะห์เหตุผล (Logframe)

Ombudsman

ผู้ตรวจการแผ่นดิน / เจ้าหน้าที่ที่รับเรื่องราวร้องทุกข์:
หน่วยงานถาวร โดยทั่วไปมักเป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรับ
ข้อร้องเรียนจากพลเมือง และดำเนินการในนามของ
พลเมืองที่ร้องเรียน เพื่อขอข้อมูล ร้องขอบริการ หรือ
ดำเนินการตามกระบวนการเพื่อผลักดันการแก้ปัญหา
ผู้ตรวจการแผ่นดินมักมีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญในภาวะ
ความรับผิดชอบแบบแนวทแยง ในระบบคุณธรรมแห่งชาติ

Open Contracting

การทำสัญญาแบบเปิด: หมายถึงบรรทัดฐาน และแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มการเปิดเผยข้อมูล และการมีส่วนร่วมในการทำสัญญาภาครัฐ รวมถึงการเสนอราคา การปฏิบัติงาน และการจบโครงการ สัญญาเปิดเป็นได้หลายรูปแบบ ตั้งแต่สัญญาพื้นฐานเพื่อการจัดซื้อสินค้า ไปจนถึงสัญญาที่มีความซับซ้อน ข้อตกลงกิจการร่วมค้า ข้อตกลงแบบแบ่งปันผลผลิต สัญญาเปิดรวมเอาการทำสัญญาภาครัฐทั้งหมด รวมถึงสัญญาซึ่งได้รับเงินทุนร่วมจากภาคสาธารณะ เอกชน และผู้บริจาคอื่นๆ

Open Data

ข้อมูลเปิด (การเปิดเผยข้อมูล): เป็นแนวคิดที่ว่าข้อมูลบางประการควรเปิดให้ใช้ประโยชน์ได้โดยเสรีสำหรับทุกคน เพื่อการนำไปใช้งาน และการเผยแพร่ ตามที่ต้องการ โดยไม่มีข้อกำหนดด้านลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร หรือกลไกอื่นในการควบคุม เป้าหมายของกลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อการเปิดเผยข้อมูล มีความคล้ายคลึงกับการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ เป็นสาธารณะ เช่น โอเพนซอร์ส โอเพนฮาร์ดแวร์ เนื้อหาเปิด และการเข้าถึงแบบเสรี

Open Government

รัฐเปิด: เป็นหลักคิดด้านการปกครองที่โปร่งใสซึ่งยึดถือว่าประชาชนมีสิทธิเข้าถึงเอกสารและกระบวนการต่างๆ ของรัฐ (Transparency) เพื่อให้อำนาจให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรัฐที่รับผิดชอบ (Accountability) รวมถึงเป็นรัฐที่สนับสนุนกลไกกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participatory)

Organisational Change

การเปลี่ยนแปลงในระดับองค์กร: เป็นองค์ประกอบหนึ่งในทฤษฎีองค์กร ซึ่งเน้นการสร้างเสริมศักยภาพขององค์กรในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงอันจำเป็นต่อการแก้ปัญหาพฤติกรรมภายในองค์กร โดยถือว่าการเปลี่ยนแปลง

ดังกล่าวเป็นภาระหน้าที่ประจำที่จำเป็นต้องระบุไว้ในลำดับแรก จากนั้นค่อยทำการวิเคราะห์ปัญหา แล้วจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปปฏิบัติใช้โดยมุ่งเป้าให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรอย่างแท้จริง

Organisational Culture

วัฒนธรรมองค์กร: รูปแบบพื้นฐานของทัศนคติ ความเชื่อ และคุณค่า อันเป็นพื้นฐานของระเบียบปฏิบัติ และการดำเนินงานขององค์กร

Organisational Ethics

จริยธรรมองค์กร: แนวปฏิบัติเฉพาะเกี่ยวกับพฤติกรรมในบริบทของวิชาชีพ หรือองค์กร และแนวทางซึ่งองค์กรสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย จริยธรรมองค์กรกำหนดพฤติกรรมซึ่งควรหรือไม่ควรปฏิบัติโดยถือเป็นพันธกรณีขององค์กร

Outcome

ผลลัพธ์: สภาพหรือสถานการณ์ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำอันมีที่มาจากการทำกิจกรรม หรือผลผลิตที่กำหนดไว้

Output

ผลผลิต: สิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์บางประการ

Participatory Democracy

ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม: ความเชื่อทางการเมืองและปรัชญา ในการมีส่วนร่วมโดยตรงของพลเมืองซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากกระบวนการตัดสินใจภาครัฐ บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการคงอยู่ของรัฐบาล ในระบอบประชาธิปไตย เกี่ยวข้องกับแนวคิดด้านการมีส่วนร่วมของพลเมือง*

Patronage

ระบบอุปถัมภ์: การเอื้อประโยชน์แบบหนึ่งในการคัดเลือกบุคคลโดยไม่ดูคุณสมบัติและความเหมาะสม หรือความมีสิทธิในตำแหน่งงานหรือผลประโยชน์จากรัฐบาลโดยดูจากความสัมพันธ์ทางการเมือง

Pedagogical Methods (especially suited for Integrity)

วิธีการสอน : (โดยเฉพาะที่เหมาะสมกับแนวทางด้านคุณธรรม จริยธรรม) ประกอบด้วยหลักวิธีการสอน 6 หลัก เพื่อการสอนเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม และการต่อต้านการทุจริต 1) ปทัสถานและแนวคิด 2) จริยธรรม และศีลธรรม 3) กรณีศึกษา (ในทุกรูปแบบ) 4) การตั้งคำถามกับแนวคิด กระแสหลัก (critical insights) 5) เน้นการแก้ปัญหา และ 6) การเรียนรู้จากการปฏิบัติ ความหลากหลายของวิธีการสอน ช่วยให้เรียนรู้ได้กว้างและลึกขึ้น โดยเฉพาะเมื่อผู้เรียนได้เรียนในแนวทางที่แตกต่างกัน

Performance Appraisal

การประเมินผลการปฏิบัติงาน: การประเมินเฉพาะทาง โดยมากทำโดยผู้บังคับบัญชาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ตามความก้าวหน้าของแต่ละบุคคล ในการทำปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานอาจรวมถึงเสียงสะท้อนที่ได้รับจากผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือที่เรียกว่า การประเมินแบบ 360 องศา

Performance Indicators

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน: เป็นมาตรการ หรือข้อความที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ บนพื้นฐานของข้อมูลซึ่งองค์กรสามารถเก็บรวบรวมได้

Performance Management

การบริหารผลการปฏิบัติงาน: การบริหารผลการปฏิบัติงานขององค์กรภาครัฐในภาพรวม รวมถึงผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารหลัก และเจ้าหน้าที่ขององค์กร

Performance Standards

มาตรฐานการปฏิบัติงาน: มาตรฐานซึ่งแสดงให้เห็นเกณฑ์มาตรฐานของการปฏิบัติงานที่พึงประสงค์ เพื่อนำมาปรับใช้ในหลากหลายสาขาของการบริหารจัดการ และการดำเนินงาน

Petty Corruption

(เพิ่ม) การทุจริตขนาดเล็ก ที่เกี่ยวข้องกับเงินจำนวนเล็กน้อย เป็นการกระทำโดยเจ้าหน้าที่ระดับล่างที่มีหน้าที่ดำเนินการตามกฎระเบียบ กฎหมายต่างๆ ที่ต้องพบปะให้บริการประชาชนในชีวิตประจำวัน

Pluralism

พหุนิยม: แนวคิดด้านสังคม และการเมือง ที่เน้นการจัดสรรองค์กรกลุ่มซึ่งมีความหลากหลายทั้งในด้านการรวมกลุ่ม และกิจกรรมของกลุ่มเหล่านั้น โดยเป็นวิธีการในการปกป้องผลประโยชน์โดยกว้างของกลุ่มในสังคม โดยมีความเข้าใจพื้นฐานว่ากลุ่มเหล่านั้นดำเนินการโดยสุจริต/เป็นประโยชน์ และความหลากหลายของกลุ่มจะก่อประโยชน์ให้กับผลประโยชน์สาธารณะ

Policy

นโยบาย: ชุดกฎหมาย ข้อกำหนด หรือกฎซึ่งภาครัฐบังคับใช้ หรือให้เงินทุน เพื่อกำหนด ควบคุม หรือจ่ายเพื่อให้เกิดการกระทำโดยบุคคล บริษัท หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และร่วมกันส่งผลสู่การบรรลุเป้าหมายของภาครัฐบางประการ

Political Corruption

การทุจริตทางการเมือง คือการใช้อำนาจโดยมิชอบของผู้นำทางการเมืองในการจัดสรรทรัพยากรและการเงินเพื่อรักษาอำนาจ สถานะ และความมั่งคั่งของตนเอง

Poor Documentation

ปราศจากความเป็นมืออาชีพในการเก็บข้อมูล (เช่น ข้อมูลไม่ครบถ้วน ข้อมูลที่บิดเบือน ข้อมูลที่ไม่เป็นกลาง ข้อมูลที่เขียนขึ้นอย่างไม่มีคุณภาพ)

Prejudice

ความเคียดแค้น: ความคิดเห็น หรือความรู้สึกอันไม่เป็นที่น่าพอใจต่อบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งก่อตัวขึ้นและเป็นที่มาของอคติ

Pressure

การกดดัน ในกรณีนี้ หมายถึงการใช้วิธีการชักชวนโดยมิชอบ หรือข่มขู่เพื่อให้บุคคลอื่นทำบางสิ่ง

Price Gouging

การค้ำกำไรเกินควร: การซื้อขายที่มีการเก็บราคาที่สูงเกินสมควร

Principal

ตัวการ: ผู้ซึ่งให้อำนาจอีกบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการในนามของตนเอง ดู 'principal-agent problem'

Principal-Agent Problem

ปัญหาตัวการ-ตัวแทน: โดยหลักเกี่ยวกับความยากลำบากในการกระตุ้นให้ฝ่ายหนึ่งกระทำการเพื่อผลประโยชน์ที่ไม่ใช่ประโยชน์ส่วนตน มักอยู่บนพื้นฐานของความไม่สมดุลของข้อมูล ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารภาครัฐ (ตัวการ) ส่งตัวแทนไปเก็บภาษีจากพลเมือง ผลประโยชน์ของตัวการคือการเก็บภาษีทั้งหมด ในขณะที่ผลประโยชน์ของตัวแทนคือการเก็บภาษี แต่อาจรวมถึงการได้รับประโยชน์ทางการเงินส่วนตัวซึ่งได้จากธุรกรรมดังกล่าว ผู้แทนตัดสินใจเก็บภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าปกติ ได้รับเงิน kickback จากพลเมืองผู้ซึ่งจ่ายน้อยกว่าที่คาดไว้ เนื่องจากความไม่สมดุลของข้อมูล ตัวการจึงไม่รู้ถึงอัตราภาษีที่เรียกเก็บจริงต่ำกว่าที่กำหนด และไม่รู้ถึงเงิน kickback ซึ่งผู้แทนยึดไว้เป็นผลประโยชน์ส่วนตัว

Private, Not for Profit Agency

หน่วยงานเอกชน ที่ไม่แสวงหากำไร: องค์กรที่จัดตั้งเป็นทางการ โครงการอาสาสมัคร หรือองค์กรเอกชนซึ่งให้บริการโดยไม่แสวงหากำไร ซึ่งดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับค่าตอบแทนอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นองค์กรที่ซึ่งอาสาสมัครเป็นผู้ให้บริการอย่างน้อยหนึ่งอย่าง โดยอาจดำเนินการโดยอิสระ หรือดำเนินงานตามตามทิศทางที่กำหนดโดยภาครัฐ

Privatisation

การแปรรูปกิจการของรัฐ: การเปลี่ยนการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วนขององค์กรภาครัฐไปเป็นองค์กรเอกชน ซึ่งอาจเกิดเมื่อมีการตัดสินใจทางการเมืองว่า ไม่มีเหตุผล

ด้านนโยบายสาธารณะที่จะให้หน่วยงานนั้นคงอยู่ในความรับผิดชอบของภาครัฐ เนื่องจากการทุจริตที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้างในสาธารณูปโภค หรือกิจการที่เป็นของภาครัฐ หรือเมื่อความรับผิดชอบดังกล่าวสามารถถูกถ่ายโอนได้ตามข้อบังคับ*

Problems

ประเด็นปัญหา: ในแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน (CIB) ประเด็นปัญหา คือกรณีซึ่งประเด็นการทุจริต หรือการบริหารที่มีข้อบกพร่องซึ่งต้องได้รับการแก้ไข การเลือกว่าประเด็นปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขควรได้รับการแก้ไขในแนวทางวัตถุวิสัย โดยพิจารณาความแตกต่างที่มีนัยสำคัญ อาทิ ระหว่าง (ก) ตามสัญญา กับการดำเนินงานจริง (ข) สิ่งที่เป็นนโยบาย กับการปฏิบัติงานจริง หรือ (ค) การให้สิทธิ และการเข้าถึงสิทธิได้จริง

Problem-Centred Teaching

ฝึกปฏิบัติโดยใช้เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น และยังไม่มีความแก้ไขปัญหา โดยมากนิยมใช้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ทำงาน (หรือ กรณีจากชีวิตส่วนตัว) ซึ่งปัญหาที่พบควรนำมาใช้เป็นโอกาสในการทดสอบการเรียนรู้ หรือแนวคิด รวมถึงฝึกฝนความสามารถในการเสนอทางออกที่เป็นไปได้

Problem Tree

ตัวแบบการจัดการระบบปัญหาที่พบจากกระบวนการระดมสมอง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก ปัญหาเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ขององค์กร หรือชุมชน

Procurement

การจัดซื้อจัดจ้าง: คือ การจัดหาหรือการได้มาซึ่งสิ่งของบางอย่าง เป็นกระบวนการที่มีหลายขั้นตอนในการกำหนดวิธีการให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการโดยบุคคล บริษัทหรือองค์กร ตั้งแต่การประเมินความต้องการจนถึงการอนุมัติให้เข้าทำสัญญาและการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการนั้นๆ

Professionalism

ความเป็นมืออาชีพ: มาตรฐานของการศึกษา หรือการฝึกอบรม ซึ่งจัดเตรียมให้สมาชิกของวิชาชีพมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานในวิชาชีพนั้นๆ นอกจากนี้ วิชาชีพส่วนใหญ่อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณ ซึ่งยึดถือพันธกรณีทางจริยธรรม และคุณธรรมอย่างเคร่งครัด มาตรฐานปฏิบัติงาน หรือจริยธรรมของวิชาชีพเฉพาะ มักเป็นแนวทางที่ได้รับความเห็นชอบ และธำรงรักษาไว้โดยสมาคมวิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับ

Protest

การประท้วง: แสดงความไม่เห็นด้วย หรือร้องทุกข์เกี่ยวกับบางประเด็น โดยทำในพื้นที่สาธารณะ

Protocol

พิธีการ: ขนบหรือข้อกำหนด ซึ่งมีไว้เพื่อระบุแนวทางอย่างเป็นทางการในการจัดกิจกรรม

Psychomotor Learning/ Behavioural Learning

การเรียนรู้เชิงทักษะวิสัย: กระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้รับทักษะใหม่ ทั้งจากการคิดวิเคราะห์ และการปฏิบัติ ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อจัดการกับข้อท้าทายด้านคุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้ลักษณะนี้เป็นหนึ่งในประเภทของการเรียนรู้ ของเบนจามินบลูม ซึ่งการเรียนรู้ในด้านอื่น ประกอบด้วย ด้านจิตพิสัย และพุทธิพิสัย

Public Good

ผลประโยชน์ หรือสาธารณสมบัติ

Public Hearing

ประชาพิจารณ์: กระบวนการฟังความคิดเห็นของประชาชน คือ การประชุมระหว่างพลเมือง และรัฐบาลท้องถิ่น (หรือผู้แทนของรัฐบาลระดับชาติ) ซึ่งเปิดให้อภิปรายประเด็นที่มีความสำคัญต่อพลเมืองในท้องถิ่นนั้น การทำประชาพิจารณ์มักเกิดจากการร้องขอจากชุมชนในท้องถิ่น และอาจได้รับการสนับสนุนให้เกิดขึ้นโดยองค์กรภาคประชาสังคมในท้องถิ่นซึ่งทำงานร่วมกับพลเมืองในท้องถิ่นนั้น

Public Policy

นโยบายสาธารณะ: แนวทางหรือ กิจกรรมต่างๆ ที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำ ภายใต้อำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบ โดยกำหนดเป็นหลักการ แผนงานหรือโครงการ โดยผลจากการนำไปดำเนินการนั้นๆ ก็เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและส่วนรวม

Public-Private Partnership

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน: หรือความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน เป็นความร่วมมือหรือกิจการร่วมค้าระหว่างสองฝ่ายขึ้นไป ในภาครัฐและภาคเอกชน จัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานของจุดแข็ง และความเชี่ยวชาญของผู้เป็นหุ้นส่วนในความร่วมมือแต่ละฝ่าย

Public Procurement

การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ: กระบวนการของหน่วยงานภาครัฐทำให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ

Racism

คตินิยมเชื้อชาติ (การเหยียดเชื้อชาติ): ความเชื่อที่ว่าความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติของมนุษย์กำหนดความสำเร็จของวัฒนธรรม หรือของปัจเจกบุคคล คตินิยมเชื้อชาติมักมีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดที่ว่าเชื้อชาติของบุคคลหนึ่งมีความสูงส่งกว่าเชื้อชาติอื่น

Rationalisation

การหาเหตุผลเข้าข้างตัวเอง: การให้เหตุผลอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมหนึ่ง โดยวิธีซึ่งอาจไม่สมเหตุผลผล และมีความลำเอียง

Reason of State

ศัพท์ซึ่งใช้โดยหลักในภาครัฐ บนพื้นฐานของความจำเป็นซึ่งรัฐกล่าวอ้าง เพื่อให้ความชอบธรรมกับการกระทำทางการเมืองที่เกิดขึ้นแล้ว – ซึ่งอาจหมายรวมถึงการละเมิดสิทธิ หรือละเมิดข้อหลักศีลธรรม – หรือการกระทำซึ่งยังไม่เกิดขึ้น – อาทิ การปิดบังไม่เปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณชน โดยทั่วไป สาธารณชนไม่ได้รับทราบถึงเหตุผลที่ทำให้ภาครัฐกระทำ หรือไม่กระทำการบางอย่าง

Red Tape

ความล่าช้าที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามระบบราชการ: คำศัพท์ซึ่งใช้อธิบายกระบวนการทางเอกสารที่มากเกินไป ความจำเป็น ซึ่งต้องปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดทางการ และเพื่อการขออนุญาต หรือการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าประสงค์ โดยมากใช้กล่าวถึงพิธีตามระบบราชการ และระเบียบปฏิบัติภายในของสถาบันภาครัฐ ซึ่งมักมีกฎระเบียบที่ยุ่งยากและจุกจิกเกินไป และส่งผลให้เกิดความล่าช้า

Resource Curse

คำสาปแห่งจากการมีทรัพยากร: ใช้เรียกในงานวิชาการ ที่กล่าวถึงประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก (โดยเฉพาะน้ำมัน แก๊ส และแร่ธาตุ) มักมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับน้อย มีอัตราความยากจนและความไม่เท่าเทียมในระดับสูง และการปกครองที่แย่กว่าประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติน้อยกว่า ประเทศที่เป็นกรณียกเว้น อันเป็นที่รู้จัก ได้แก่ นอร์เวย์ และแคนาดา ส่วนตัวอย่างที่ชัดเจนของปรากฏการณ์นี้ได้แก่ ไนจีเรีย และแองโกลา

Respecting Rights

การเคารพสิทธิ: เปิดให้เข้าถึง หรือยอมรับ/รับรอง สิทธิของบุคคล

Responsibility

ความรับผิดชอบ: รูปแบบหนึ่งของความน่าเชื่อถือ คุณสมบัติของความรับผิดชอบของบุคคลต่อบางสิ่ง หรือความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เป็นการรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ตามตำแหน่งงานที่ได้รับมา ทั้งในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายและการรักษากฎระเบียบ ซึ่งแตกต่างจาก “ภาระความรับผิดชอบ” (Accountability) ที่เป็นการรับผิดชอบที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องถูกควบคุม ตรวจสอบชี้แจงต่อสาธารณะ ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่จึงต้องมีความโปร่งใส ยึดหลักความประหยัด และสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนทั่วไปได้

Responsiveness

การตอบสนอง: ตอบสนองต่อบุคคลและความต้องการของบุคคลนั้นด้วย competence ความเข้าใจ ความเคารพ และทันเวลา เป็นคุณลักษณะสำคัญของภาระความรับผิดชอบ (Accountability) และ ชีตความสามารถหรือสมรรถนะ (Competance) โดยเฉพาะสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ให้บริการพลเมือง

Risk Averse

หลีกเลี่ยงความเสี่ยง: มีความระมัดระวังในการกระทำที่เสี่ยง

Risk Management

การบริหารจัดการความเสี่ยง: กระบวนการในการระบุที่มาของความเสี่ยงที่อาจเป็นไปได้ เพื่อองค์กร เพื่อการประเมิน และ เพื่อลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น

Self-interest

ผลประโยชน์ส่วนตน : กอบโกยผลประโยชน์เมื่อมีโอกาส โดยไม่คำนึงถึงผลของการกระทำซึ่งกระทบถึงผู้อื่น

Service Charter

สัญญาการให้บริการ: เอกสารซึ่งวางกรอบมาตรฐานการบริการที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถคาดหวังได้จากองค์กร ในบางกรณีผ่านการเจรจาต่อรองร่วมระหว่างภาครัฐและ ผู้ได้รับประโยชน์ หน่วยงานที่ให้บริการจะเผยแพร่ ถ้อยแถลงเป้าหมายการให้บริการโดย ซึ่งกำหนดมาตรฐานสำหรับหน่วยงาน และระบุค่าตอบแทน (ค่าสินไหม) ที่จะให้กับสาธารณะหากดำเนินโครงการไม่สำเร็จลุล่วง มักรู้จักกันในชื่ออื่นเช่น “Citizen Charter” (สหราชอาณาจักร) หรือ “Public Service Charter” (สาธารณรัฐเกาหลี)

Sexist

การเหยียดเพศ: ประเภทของการเลือกปฏิบัติต่อสมาชิกที่เป็นเพศตรงข้าม

Sideline

การปฏิบัติงานที่เบี่ยงเบนไปจากกิจกรรมอันเป็นแกนหลักหรือความสนใจหลัก อาจหมายถึงการจัดลำดับให้อยู่ในตำแหน่งที่ด้อยกว่า

Social Accountability

ภาระความรับผิดชอบต่อสังคม: หมายถึงกระบวนการ การเสริมสร้าง ศักยภาพให้กับพลเมือง องค์ กร ภาคประชาสังคม และผู้ทำงานกับภาครัฐ เพื่อให้ภาครัฐ มีภาระความรับผิดชอบต่อ หรือรับผิดชอบต่อ การบังคับใช้ กฎหมาย กฎระเบียบ ซึ่งผ่านการอนุมัติหรือเห็นชอบ โดยหน่วยงานที่ชอบธรรม แต่มักไม่ได้รับการบังคับ ใช้ที่เหมาะสม ภาระความรับผิดชอบต่อสังคมยัง เกี่ยวกับการสนับสนุนภาครัฐให้ดำเนินงานโดยโปร่งใส และ ตอบสนองต่อความต้องการของพลเมือง การเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน CIB เป็นประเภทหนึ่งของ ภาระความรับผิดชอบต่อสังคม ความมีประสิทธิภาพของ กิจกรรมส่งเสริมภาระความรับผิดชอบต่อสังคมอาจสามารถ วัดผลได้ส่วนหนึ่งโดยใช้ Fix-Rates

Social Audit

การตรวจสอบทางสังคม: เป็นการประชุมหารือ ระหว่าง พลเมือง และหน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่น (หรือผู้ แทนจากหน่วยงานระดับชาติ) เพื่อตรวจสอบบัญชีภาค ภาครัฐ งบประมาณ รายจ่าย สัญญา บัญชีแสดงปริมาณ วัสดุและราคาค่าก่อสร้าง การจ้างงาน เพื่อให้แน่ใจว่า ไม่มีความคลาดเคลื่อน หรือความผิดปกติในการดำเนิน กิจกรรม หรือการดำเนินงานตามแผนงานโดยหน่วย งานภาครัฐ การตรวจสอบของสังคม อาจถูกรวมไว้ใน กระบวนการของโครงการภาครัฐในท้องถิ่นที่กำลัง ดำเนินอยู่ หรืออาจเป็นการตรวจสอบที่ชุมชนเรียกร้อง หรือดำเนินงานโดยชุมชน มักเกิดขึ้นหลังจากการดำเนิน โครงการเสร็จสิ้นแล้ว และมักมีการรายงานในการทำ ประชาพิจารณ์

Social Capital

ทุนทางสังคม: 1. คุณค่าที่จับต้องไม่ได้ขององค์กรอันได้แก่ ทักษะสังคม และมนุษยสัมพันธ์ ของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง 2. ศัพทที่ใช้เรียกเครือข่าย ความสัมพันธ์ และตำแหน่งของบุคคลซึ่งเป็นผลให้ได้รับผลประโยชน์ หรือโอกาส 3. ในภาพกว้าง หมายถึง ความเกี่ยวพัน และเครือข่ายซึ่งจัดตั้งโดยตัวแสดงทางสังคมในสังคมหนึ่ง โดยให้คุณค่าที่จับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ รวมไปถึงการคุณค่าของการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคมด้วย

Social Equality

ความเท่าเทียมทางสังคม: สภาวะทางสังคม ซึ่งทุกคนในสังคม หรือกลุ่มที่อยู่แยกตัวไปจากสังคมกระแสหลัก หรือการมีสถานะเท่าเทียมกันในประเด็นเฉพาะด้าน

Social Justice

ความยุติธรรมทางสังคม: ความยุติธรรมทางสังคม คือ การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม และเข้าถึงศักยภาพของแต่ละบุคคลในบริบทสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ จุดมุ่งหมายของความยุติธรรมทางสังคมโดยทั่วไป เป็นสิ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักรวมเอาการศึกษา สาธารณสุข หลักประกันสังคม สิทธิแรงงาน รวมถึงระบบการให้บริการสาธารณะในวงกว้าง อัตรภาพชีก้าวหน้า และกฎเกณฑ์ของตลาด เพื่อให้มีการกระจายความมั่งคั่งอย่างเป็นธรรม มีโอกาสเท่าเทียมกัน และไม่มีผลลัพธ์เป็นความไม่เท่าเทียมกันในภาพรวม

Social Responsibility

ความรับผิดชอบทางสังคม: ความรับผิดชอบทางสังคม เป็นทฤษฎีทางจริยธรรมที่กำหนดว่าหน่วยหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นองค์กรหรือปัจเจกบุคคล มีพันธกรณีที่จะต้องกระทำการเพื่อประโยชน์ของสังคมในวงกว้าง ความรับผิดชอบทางสังคมเป็นหน้าที่ที่ทุกคนพึงปฏิบัติ เพื่อรักษาความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ และระบบนิเวศน์ แนวคิดนี้ไม่เพียงเกี่ยวข้องกับองค์กรภาคธุรกิจ แต่ยังหมายรวมถึงทุกคนซึ่ง

การกระทำส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบดังกล่าวอาจเป็นกระบวนการเชิงรับโดยการหลีกเลี่ยงการกระทำที่เป็นอันตรายสังคม หรือกระบวนการเชิงรุกโดยการทำกิจกรรมซึ่ง ส่งเสริมเป้าหมายทางสังคมโดยตรง

Socially Responsible Investment

แนวทางการลงทุน หรือการออกยุทธศาสตร์ ซึ่งคำนึงถึงเป้าหมายทางสังคมบางประการนอกเหนือไปจากผลกำไร เป้าหมายทางสังคมอาจหมายถึงรวมถึงประเด็นทางสังคม สิ่งแวดล้อม จริยธรรม และประเด็นอื่นๆ ซึ่งนักลงทุนมุ่งหมายที่จะสนับสนุน และรักษาไว้

Spoilers

ปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มคน ซึ่งกระทำการเพื่อบ่อนทำลาย การปฏิรูป หรือการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสมตามบรรทัดฐาน หรือข้อกำหนดอื่นๆ ในสังคม

Stakeholder

ผู้มีส่วนได้เสีย: ผู้มีส่วนได้เสียคือ บุคคลที่เป็นสมาชิกของ ‘กลุ่มผลประโยชน์’ อาทิ กลุ่มคน หรือหน่วยซึ่งได้ผลกระทบโดยตรง และ/หรือ โดยอ้อมจากการตัดสินใจขององค์กร และแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กร ผู้มีส่วนได้เสียอาจเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถาบัน ซึ่งได้รับผลกระทบ หรือส่งผลกระทบต่อบริษัท โดยอาจมีหรือไม่มีสิทธิทางกฎหมายในกิจการนั้นโดยตรง

ผู้มีส่วนได้เสียหลัก (Primary stakeholders) คือบุคคล ซึ่งการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการดำรงอยู่ขององค์กร กลุ่มนี้อาจได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากสินค้า และ/หรือ บริการ ซึ่งองค์กรจัดหา หรือมีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการเพื่อส่งมอบสินค้าเหล่านั้น ส่วนผู้มีส่วนได้เสียทุติยภูมิไม่ถือว่ามีความสำคัญต่อการอยู่รอดขององค์กร แต่อาจมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ขององค์กร แม้แต่ผู้มีส่วนได้เสียที่อยู่ไกลจาก

องค์กรก็สามารถสร้างแรงกดดัน โดยการตั้งคำถามถึงความชอบธรรมขององค์กร และสิทธิในการมีอยู่ขององค์กร

Stakeholder Mapping

เป็นกระบวนการระบุ และจัดลำดับความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสีย บนพื้นฐานของความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสียต่อองค์กรนั้น และความสำคัญขององค์กรต่อผู้มีส่วนได้เสีย

Stakeholder Theory

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย: ทฤษฎีซึ่งกล่าวไว้ว่า บริษัทหนึ่งควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดในการดำเนินกิจกรรม

State Capture

การกระทำของบุคคล กลุ่มคน หรือบริษัท ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อมีอิทธิพลต่อการร่างกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ บทบัญญัติ หรือนโยบายภาครัฐอื่น โดยให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ส่วนตน ซึ่งเป็นผลมาจากการถ้อยแถลง หรือการรวบรวมผลประโยชน์ภาคเอกชนให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบต่อกฎหมาย

Stewardship

การพิทักษ์ดูแล: การบริหารจัดการ และสอดส่องดูแลความคืบหน้าของกระบวนการต่างๆ

Stolen Property

สินค้าซึ่งได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

Strategic Interventions

การแทรกแซงทางยุทธศาสตร์: โจนาธาน ฟ็อกซ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะความรับผิดชอบต่อสังคม ให้คำจำกัดความการแทรกแซงทางยุทธศาสตร์ว่าเป็นแนวทางในกรอบทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งคำนึงถึงผลที่ได้รับจากชุดสาเหตุทั้งหมด เช่น กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการตัดสินใจเชิงนโยบาย การแทรกแซงทางยุทธศาสตร์มีความแตกต่างจากแนวทางที่เน้นยุทธวิธี ทั้งนี้ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมระดับชุมชน CIB เป็นตัวอย่างหนึ่งของการแทรกแซงลักษณะนี้

Strategic Planning

การวางแผนกลยุทธ์: กระบวนการที่พยายามจับคู่ วัตถุประสงค์ขององค์กร และศักยภาพขององค์กร กับความต้องการของสังคมแวดล้อม เพื่อออกแบบแผนปฏิบัติการ ซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร

Submissive

ลักษณะของการเต็มใจยอมให้กับ เจตนา/ความตั้งใจของ อีกบุคคลหนึ่ง หรือยอมให้กับอำนาจที่เหนือกว่า

Sustainability

ความยั่งยืน: แนวทางในการบูรณาการความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และข้อห่วงกังวลด้านสิ่งแวดล้อม เข้ากับวัตถุประสงค์เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมกัน โดยเน้นถึงสิ่งที่ต้องดำรงอยู่และดี ยิ่งขึ้นสำหรับคนรุ่นต่อไป

Tactical Interventions

การแทรกแซงทางยุทธวิธี: โจนาธาน ฟ็อกซ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะความรับผิดชอบต่อสังคมให้คำจำกัดความ การแทรกแซงทางยุทธวิธี (โดยแยกจาก การแทรกแซงทางยุทธศาสตร์) ว่าเป็นแนวทางในทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งกำหนดว่าสามารถกระตุ้นให้เกิดห่วงโซ่ของการเปลี่ยนแปลง โดยการจัดการกับจุดเชื่อมโยงเพียงจุดเดียว ในชุดสาเหตุหนึ่ง อาทิเช่น ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และกระบวนการจัดนโยบายด้านการศึกษา

Tangible Assets

สินทรัพย์ที่เป็นตัวตน: สินทรัพย์ที่สามารถมองเห็นได้ จับต้องได้ สัมผัสได้ หรือวัดขนาดอย่างเป็นรูปธรรมได้ (เช่น ทรัพย์สิน เครื่องมือ เงินสด หรือตราสารทางการเงินอื่นๆ)

Theory of Change

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง: เป็นวิธีวิทยาของการวางแผน การมีส่วนร่วม และการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงมักถูกใช้ในองค์กรไม่แสวงกำไร และภาครัฐ

Threat

การข่มขู่: การแสดงเจตนาว่าจะก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือการกระทำที่เป็นปรับภัย

Top-Down Approach

แนวคิดบนลงล่าง: แนวคิดที่เน้นรูปแบบความเป็นผู้นำซึ่งใช้ในองค์กร เมื่อการตัดสินใจ และการวางแผนทั้งหมดถูกกำหนดโดยผู้บริหารระดับอาวุโส แล้วจึงสื่อสารสั่งการให้กับเจ้าหน้าที่ และลูกจ้างในระดับล่างลงมา

Transparency

ความโปร่งใส: แนวปฏิบัติของภาครัฐ บริษัท และองค์กรในการสื่อสารอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา โดยให้ข้อมูลที่สำคัญกับนักลงทุน ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ภาวะความรับผิดชอบมักต้องอาศัยความโปร่งใสในระดับหนึ่ง แต่ความโปร่งใสไม่สามารถนำไปสู่การมีภาวะความรับผิดชอบได้โดยอัตโนมัติ

Tribalism

เผ่าพันธุ์นิยม: ความรู้สึกถึงอัตลักษณ์ และความภักดีต่อเผ่าพันธุ์ของบุคคลหนึ่ง

Trust

ความเชื่อใจ: ความเชื่อใจเป็นเจตนาของบุคคล (อาทิ ผู้มีส่วนได้เสีย) ที่จะวางสถานะของตนเองในตำแหน่งที่เปราะบางกว่าผู้อื่น (อาทิ องค์กร) โดยคาดหวังว่าผลประโยชน์ของบุคคลนั้นจะไม่ถูกใช้ไปโดยมิชอบ โดยความเชื่อใจสร้างขึ้นจากความคาดหวังว่า ผู้ได้รับความเชื่อใจนั้น (อาทิ องค์กร) สามารถปฏิบัติได้ตามที่อ้างไว้ ความเชื่อใจเกิดขึ้นโดยสมัครใจ ไม่สามารถร้องขอได้ ความเชื่อใจเป็นสิ่งที่ให้กันไม่ได้เว้นแต่บุคคลที่อยากให้ผู้อื่นเชื่อใจ ต้องทำในสิ่งที่เป็นความน่าเชื่อถือได้อย่างชัดเจน

Trustworthiness

ความน่าเชื่อถือ: คุณค่าของบุคคลที่มีค่าพอที่จะให้เกิดความเชื่อถือ เป็นสถานการณ์ที่หน่วยหนึ่งมีมาตรการที่จะสร้างความมั่นใจให้ผู้อื่น บนพื้นฐานของผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของหน่วยนั้น

Undue Pressure

ความพยายามในการโน้มน้าว หรือการขู่ให้กลัว ซึ่งมากเกินไป

Uneven Playing Field

สถานการณ์ซึ่งเกิดขึ้นในกรณีที่ผู้เข้าแข่งขัน แข่งขันในกรอบเงื่อนไขและข้อกำหนดที่แตกต่างกัน นำมาสู่ความได้เปรียบและการเสียเปรียบ ที่ไม่เป็นธรรม

Unresponsiveness

ไม่ตอบสนองต่อปัญหา: สถานการณ์ซึ่งบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจ ไม่ตอบสนองต่อปัญหาตามหน้าที่ที่ได้รับ

Value Proposition

คุณค่าที่ส่งมอบให้ผู้รับบริการ: เป็นเครื่องมือที่ช่วยอธิบายถึงเหตุผลที่องค์กรของเราสามารถใช้ข้อสิทธิในทรัพยากรของผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างชอบธรรมมากกว่าองค์กรคู่แข่งอื่น คุณค่าที่ส่งมอบต่อผู้รับบริการควรประกอบด้วยรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลเชิงรูปธรรมที่เกิดขึ้นจริง และผลลัพธ์อื่นที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียคาดหวังจะได้รับ และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งทำให้องค์กรอยู่ในฐานะเป็นผู้ที่ควรได้ใช้ทรัพยากรนั้นๆ มากกว่าองค์กรอื่น

Values

คุณค่า: คุณค่าแสดงถึงแรงผลักดันเชิงบวก และแรงจูงใจสำหรับกิจกรรมขององค์กร และแนวปฏิบัติเพื่อการกำหนดกิจกรรมที่มีความสำคัญสูงสุด คุณค่าควรกระตุ้น และนำทางพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร และควรสนับสนุนเจตนารมณ์และทิศทางของยุทธศาสตร์องค์กร

Vested Interest

สิทธิ หรือกรรมสิทธิ์ ซึ่งบุคคลสามารถอ้างได้ ผลประโยชน์พิเศษซึ่งทำให้บุคคลปกป้องสิ่งที่เป็นความได้เปรียบของบุคคลนั้น

Vision

วิสัยทัศน์: มุมมองอันประกอบไปด้วยพันธกิจ คำแถลงพันธกิจที่ระบุว่าองค์กรมีความปรารถนาอย่างไร และให้โครงสร้างรวมถึงทิศทางขององค์กรในอนาคต แนวทางเช่นนี้เป็นการสื่อสารพันธกิจในลักษณะที่เป็นสภาพการณ์ที่ปรารถนาจะเกิดขึ้นกับองค์กรในอนาคต

Voice

สิ่งที่ลูกจ้างแสดงออกว่าเป็นข้อห่วงกังวลต่อผู้ที่มีอำนาจ โดยเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นภายในองค์กร

Vertical Accountability

ภาระความรับผิดชอบแนวตั้ง: ในระบบคุณธรรมแห่งชาติ (National Integrity System) ภาระความรับผิดชอบแนวตั้งจะเกิดขึ้นเมื่อพลเมืองและสมาชิกของกลุ่มพลเมืองมีบทบาทตรงในการเรียกร้องภาระความรับผิดชอบจากผู้มีอำนาจ การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่เป็นทางการของการเรียกร้องภาระความรับผิดชอบแนวตั้ง แต่ยังมีกระบวนการไม่เป็นทางการอื่นๆ ซึ่งพลเมืองสามารถรวมกลุ่มเพื่อสร้างอิทธิพลต่อภาครัฐ และต่อองค์กรเอกชนที่เป็นผู้ให้บริการ รวมถึงการเรียกร้องให้อธิบายว่าจะดำเนินมาตรการบางอย่างที่ไม่เป็นทางการ เช่น การทำลายชื่อเสียง เป็นต้น

Victimisation

การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อลูกจ้าง โดยลูกจ้างคนอื่น หรือการถูกเอาเปรียบโดยนายจ้าง

Whistleblower

ผู้แจ้งเบาะแสการกระทำผิด (ผู้เปิดเผยข้อมูลการกระทำผิด): บุคคล ซึ่งมักเป็นลูกจ้าง ที่รายงานกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นในองค์กร ให้กับผู้บริหาร สื่อ หรือสาธารณชนได้รับรู้

Whistleblower Hotline

สายด่วนเพื่อรับแจ้งเบาะแส: สายด่วน หรือเว็บไซต์ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรับข้อมูล โดยทั่วไปจากลูกจ้างในองค์กร อันเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นการทุจริต สายด่วนมักใช้วิธีที่เป็นการรักษาความลับ และไม่ระบุผู้ที่แจ้งเบาะแส

White List

รายชื่อขององค์กร (มักเป็นผู้จัดหาสินค้าและบริการ) ซึ่งเป็นที่รู้จักว่าประพฤติโดยมีคุณธรรมจริยธรรมในอดีต และมีระบบและระเบียบปฏิบัติที่ดีภายในองค์กร ซึ่งควรได้รับการอนุญาต และสนับสนุนให้จัดหาสินค้าและบริการต่อไปในอนาคต

Withholding Information

ผู้ที่มีข้อมูลหลีกเลี่ยงที่จะเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

Zero Tolerance

นโยบาย Zero Tolerance หรือความอดทนเป็นศูนย์ กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำผิดข้อกำหนด โดยมีเจตนาที่จะกำจัดแนวปฏิบัติอันไม่พึงประสงค์ นโยบาย Zero-Tolerance ห้ามไม่ให้บุคคลที่มีอำนาจสามารถใช้อำนาจพิจารณา หรือปรับเปลี่ยนบทลงโทษตามสถานการณ์ได้ตามอำเภอใจ นโยบายนี้กำหนดให้มีบทลงโทษที่กำหนดไว้ก่อนโดยไม่พิจารณาตามลักษณะการกระทำผิดของบุคคล ไม่พิจารณาเหตุบรรเทาโทษ หรือประวัติของผู้กระทำความผิด บทลงโทษที่กำหนดไว้ก่อนไม่จำเป็นต้องร้ายแรง แต่ต้องนำมาบังคับใช้อย่างสม่ำเสมอ

หมายเหตุ: คำจำกัดความอ้างอิงมาจาก

* UN Public Administration Network

** ธนาคารโลก; p. 15

ขอขอบคุณ

ในความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องของคำศัพท์ ดังรายนามต่อไปนี้

รศ.ดร.ฉันทวัฒน์ รัตน์ลัด

คณบดี คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.ดร.วีระศักดิ์ เครือเทพ

อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผศ.ดร.ดั่งนภสร ณ ป้อมเพชร์

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์
โรงเรียนกฎหมายและการเมือง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผศ.ดร.อาทิมา เป้นัญญานนท์

ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายพัฒนานักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้แปลภาษาไทย

ศิริวรรณ หลิมสกุล

บรรณาธิการภาษาไทย

วารินทร์ ชุ่มสาย ณ อยุธยา

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สำนักงานประเทศไทย (UNDP Thailand)

อาคารสหประชาชาติ ชั้น 12 ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร 10200

โทรศัพท์: +66 (0) 2304-9191 โทรสาร: +66 (0) 2280-0556

@UNDPThailand

@UNDPThailand

@undpthailand

UNDPThailand